

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om växtskyddsmedel och lagar om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog och av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om växtskyddsmedel. Genom den lagen upphävs 2006 års lag om växtskyddsmedel. Europeiska unionens nya lagstiftning om utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel har beaktats i propositionen. Genom den föreslagna lagen genomförs det direktiv som gäller hållbar användning av växtskyddsmedel. I den föreslagna lagen föreskrivs i enlighet med direktivet om utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel, integrerat växtskydd, testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och förbud mot flygbesprutning

samt om ett handlingsprogram för en hållbar användning av växtskyddsmedel. Genom den föreslagna lagen utfärdas också nationella bestämmelser som kompletterar unionens växtskyddsmedelsförordning i fråga om behöriga myndigheter, tillsyn, administrativa tvångsmedel och påföljder samt avgifter och ändringssökande. I lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog och i strafflagen föreslås vissa tekniska ändringar till följd av den ändrade lagstiftningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	6
2.3 Bedömning av nuläget	9
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
3.1 Målsättning.....	12
3.2 Alternativ	12
3.3 De viktigaste förslagen.....	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	15
4.1 Ekonomiska konsekvenser	15
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	16
4.3 Miljökonsekvenser	17
4.4 Samhälleliga konsekvenser	17
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	17
5.1 Allmänt.....	17
5.2 Beredningsskeden och beredningsmaterial	17
5.3 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	17
DETALJMOTIVERING	19
1 LAGFÖRSLAG	19
1.1 Lag om växtskyddsmedel.....	19
1 kap. Allmänna bestämmelser	19
2 kap. Allmänna krav på växtskyddsmedel	20
3 kap. Utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel.....	22
4 kap. Utrustning för spridning av växtskyddsmedel och testning av utrustningen	24
5 kap. Utövande av verksamhet.....	27
6 kap. Myndigheter och deras uppgifter	30
7 kap. Tillsyn	32
8 kap. Administrativa tvångsmedel och påföljder	35
9 kap. Särskilda bestämmelser.....	38
1.2 Lag om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog...40	40
1.3 Strafflagen.....	41
44 kap. Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet.....	41
48 kap. Om miljöbrott.....	41

2	NÄRMARE BESTÄMMELSER.....	42
2.1	Lag om växtskyddsmedel.....	42
3	IKRAFTTRÄDANDE	42
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	42
	Näringsfrihet och egendomsskydd	42
	Utövning av offentlig makt	44
	Skydd för privatlivet.....	45
	Bemyndigande att utfärda förordning och delegering av lagstiftningsbehörighet ..	45
	LAGFÖRSLAG	47
	Lag om växtskyddsmedel	47
	Lag om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog	61
	Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen	62
	BILAGA	64
	PARALLELLTEXT	64
	Lag om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog	64
	Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen	65

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Med hjälp av växtskyddsmedel främjas verksamhetsbetingelserna för jord- och skogsbruket och för trädgårdsodlingen. Växtskyddsmedel förbättrar växternas tillväxt samt skördens kvalitet och mängd. Eftersom växtskyddsmedel är avsedda att bekämpa eller utrota skadegörare, kan dessa medel vara skadliga även för andra än organismerna de är tänkta att bekämpa. För att kunna kontrollera de skadliga effekterna får växtskyddsmedel inte släppas ut på marknaden eller användas innan de har utvärderats och beslut har fattats om godkännande av dem. Genom den föreslagna lagen strävar man efter att ytterligare minska de risker för människors hälsa eller för miljön som användningen av växtskyddsmedel medför.

Bestämmelser om växtskyddsmedel finns till största delen i lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) och i de förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som har utfärdats med stöd av den. Lagen utfärdades år 2006 i samband med att man i lagstiftningen fullständigt omarbetade bestämmelserna om växtskyddsmedel och s.k. övriga bekämpningsmedel för att göra dem tydligare.

Den allmänna målsättningen för lagförslaget är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (nedan *ramdirektivet*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (nedan *växtskyddsmedelsförordningen*).

2 Nuläge**2.1 Lagstiftning och praxis***Lagen om växtskyddsmedel*

Lagen om växtskyddsmedel grundar sig på rådets direktiv 91/414/EEG om utsläppande

av växtskyddsmedel på marknaden (nedan *växtskyddsmedelsdirektivet*), som har upphävts genom växtskyddsmedelsförordningen.

Enligt 4 § i lagen om växtskyddsmedel avses med växtskyddsmedel verksamma ämnen och preparat som innehåller ett eller flera verksamma ämnen och som används för att skydda växter eller växtprodukter från skadegörare, påverka växters livsprocesser på annat sätt än som näring, påverka växtprodukters hållbarhet, förstöra oönskade växter, eller förstöra växtdelar eller förhindra oönskad tillväxt hos växter.

Syftet med lagen är att trygga ett gott sundhetstillstånd hos växter och kvaliteten på livsmedlen genom att säkerställa att de växtskyddsmedel som finns på marknaden och som används är effektiva och lämpliga för sitt ändamål när de används på behörigt sätt. Växtskyddsmedel får inte medföra olägenhet för människors eller djurs hälsa eller oskälig olägenhet för miljön. Syftet med lagen är dessutom att säkerställa att växtskyddsmedel används på behörigt sätt. Ett växtskyddsmedel får släppas ut på marknaden eller användas endast om det har godkänts som växtskyddsmedel. Beslut om godkännande fattas av Säkerhets- och kemikalieverket (nedan *Tukes*), som även för ett register över godkända växtskyddsmedel.

Lagen gäller godkännande av växtskyddsmedel och förfaranden i anslutning till detta. Vid utvärderingen av växtskyddsmedel iaktas de enhetliga principer för utvärdering och godkännande av växtskyddsmedel som förutsätts i unionens lagstiftning. Den i växtskyddsmedelsdirektivet centrala principen om ömsesidigt erkännande av godkännanden ingår i lagen. Ett godkännande av växtskyddsmedel ges för viss tid, högst tio år. Godkännandet kan förnyas på ansökan, om villkoren för godkännande fortfarande uppfylls. Tukes fastställer i samband med godkännandet av ett växtskyddsmedel preparatets användningsändamål samt bruksanvisningen och märkningen på förpackningen i övrigt.

Nationell lagstiftning och Europeiska unionens lagstiftning om kemikalier

Kemikalielagstiftningen tillämpas även på växtskyddsmedel till den del det inte föreskrivs särskilt om dem i lagstiftningen om växtskyddsmedel. Bestämmelser om klassificering, märkning och förpackning av kemikalier finns i två direktiv, det s.k. ämnesdirektivet (67/548/EEG) och det s.k. preparatdirektivet (1999/45/EG). I Finland har direktiven genomförts genom kemikalielagen (744/1989) och kemikalieförordningen (675/1993) samt genom förordningar av social- och hälsovårdsministeriet. I EU trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (nedan *CLP-förordningen*) i kraft den 20 januari 2009. Efter övergångsperioderna ersätter förordningen EU:s nuvarande lagstiftning om ärendet i fråga. Under en övergångsperiod kan den som släpper ut kemikalier på marknaden tillämpa antingen nuvarande märkning eller märkning enligt CLP-förordningen. CLP-förordningen grundar sig bl.a. på det globalt godkända systemet för klassificering och märkning av kemikalier, GHS-systemet, vars syfte är att på global nivå harmonisera märkningen och klassificeringen av kemikalier.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (nedan *REACH-förordningen*) finns bestämmelser om sammanställande och tillhandahållande av säkerhetsdatablad (artikel 31 och bilaga II). Denna skyldighet gäller också växtskyddsmedel. Leverantören av en kemikalie ska förse mottagaren av kemikalien med ett säkerhetsdatablad, om kemikalien i fråga har klassificerats

som farlig eller är långlivad eller bioackumulerande eller om ämnet ingår i den s.k. kandidatförteckningen i REACH-förordningen.

I social- och hälsovårdsministeriets förordning om lämnande av uppgifter om kemikalier (553/2008) finns bestämmelser om skyldigheten för en verksamhetsidkare som släpper ut farliga kemikalier på marknaden eller överlåter sådana för ibruktagande att göra en kemikalieanmälan till Säkerhets- och kemikalieverket. Skyldigheten gäller också växtskyddsmedel.

I statsrådets förordning om detaljförsäljning av kemikalier (573/2011) finns bestämmelser bl.a. om att giftiga kemikalier vid detaljförsäljning ska förvaras i ett låst utrymme i affären eller dess lager från och med förordningens ikraftträdande.

Dessutom tillämpas bestämmelserna i kemikalielagstiftningen på tillverkning, försäljning, lagring, förvaring och överlåtelse av växtskyddsmedel. I kemikalielagen finns bestämmelser om bl.a. verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter. Kemikalieförordningen innehåller bestämmelser om bl.a. klassificering och märkning av kemikalier och om deras emballage. I lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, kemikaliesäkerhetslagen) föreskrivs bl.a. om industriell hantering och upplagring samt överföring och förvaring av farliga kemikalier. På transport av växtskyddsmedel tillämpas vad som bestäms i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Övrig lagstiftning

Bestämmelser om rester av växtskyddsmedel i livsmedel eller foder samt om tillsynen över resthalter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG samt i livsmedelslagen (23/2006) och foderlagen (396/1998), och i de förordningar som utfärdats med stöd av dem. Avfallslagen (1072/1993) gäller hantering av växtskyddsmedel vars godkännande har återkallats eller beträffande vilka giltighetstiden för godkän-

nandet i övrigt har upphört samt växtskyddsmedel som annars ska tas ur bruk. För genmodifierade organismer gäller vad som bestäms om dem i gentekniklagen (377/1995). I fråga om säkerheten i arbetet för en person som hanterar växtskyddsmedel ska dessutom kraven i arbetarskyddslagen (738/2002) beaktas.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Lagstiftningen i EU

Kommissionen gav sommaren 2006 ett meddelande om EU:s temainriktade strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel. Den temainriktade strategins särskilda målsättningar som skulle bidra till att nå de övergripande målen är

- a) att minimera de hälso- och miljörisker som användning av bekämpningsmedel innebär,
- b) att förbättra kontrollen av användning och distribution av bekämpningsmedel,
- c) att minska resthalterna av skadliga verksamma ämnen genom att de farligaste ämnena ersätts med säkrare (även icke-kemiska) alternativ,
- d) att stödja odling där mycket lite eller inget bekämpningsmedel behöver användas, bland annat genom att öka användarnas medvetenhet och främja regler för god praxis och diskussioner om eventuell tillämpning av finansiella styrmedel,
- e) att inrätta ett öppet system för rapportering och övervakning av de framsteg som görs med att uppnå strategins mål, inklusive utarbetande av lämpliga indikatorer.

Målsättningarna skulle uppnås med hjälp av flera olika åtgärder. Åtgärderna som föreslås i den temainriktade strategin skulle delvis tas in i nya rättsakter och delvis i gällande rättsakter. Till de nya rättsakterna hör växtskyddsmedelsförordningen, ramdirektivet och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009 om statistik om bekämpningsmedel (nedan *statistikförordningen*). Genom en ändring av maskindirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/127/EG om ändring av direktiv

2006/42/EG vad gäller maskiner för applicering av bekämpningsmedel) ändrades maskindirektivet vad gäller utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Växtskyddsmedelsförordningen

Växtskyddsmedelsförordningen trädde i kraft den 14 december 2009 och den tillämpas från och med den 14 juni 2011. Växtskyddsmedelsförordningen är som sådan tillämplig lagstiftning.

Innehållet i växtskyddsmedelsförordningen grundar sig på samma principer som innehållet i växtskyddsmedelsdirektivet. Syftet med den nya förordningen är att säkerställa en hög skyddsnivå för både människors och djurs hälsa och för miljön, och att samtidigt trygga konkurrenskraften för jordbruket i gemenskapen. Syftet med förordningen är dessutom att öka den fria rörligheten för växtskyddsmedel och förbättra tillgänglighet till dessa i medlemsstaterna.

Växtskyddsmedel får enligt artikel 28 inte heller i fortsättningen släppas ut på marknaden eller användas, om de inte först har godkänts officiellt. Enligt artikel 29 i förordningen bör växtskyddsmedel godkännas endast om det har visats att de har fördelar för växtproduktionen och att de inte förväntas ha några skadliga effekter på människors och djurs hälsa eller några oacceptabla effekter på miljön. För att uppnå samma skyddsnivå i alla medlemsstater bör ett beslut om att godkänna eller inte godkänna de verksamma ämnena som ingår i växtskyddsmedel fattas på unionsnivå utifrån harmoniserade kriterier.

Enligt växtskyddsmedelsförordningen ska ett verksamt ämne uppfylla vissa kriterier för godkännande när det gäller ämnets egenskaper. Kriterierna granskas innan riskbedömningen av det verksamma ämnet inleds. Kriterierna för godkännande gäller det verksamma ämnets hälsoeffekter, och dess spridning och fördelning i, samt effekter på miljön.

Enligt förordningen utvärderas och godkänns verksamma ämnen alltjämt i unionen, medan preparat även i fortsättningen ska godkännas särskilt i varje medlemsstat på nationell nivå. När växtskyddsmedel godkänns

tillämpas de enhetliga principer för utvärdering och godkännande som avses i artikel 29.6 och som baserar sig på bilaga VI till växtskyddsmedelsdirektivet. Principen om ömsesidigt erkännande av godkännanden utgör grundidén med den nya förordningen. För att undvika dubbelarbete, minska den administrativa bördan för industrin och myndigheterna samt sörja för tillgång till växtskyddsmedel på mer harmoniserade villkor, bör de produktgodkännanden som beviljas av en medlemsstat godtas av andra medlemsstater där jordbruks-, växtskydds-, miljö- och klimatförhållanden är jämförbara. För att underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna har unionen delats in i tre zoner. Detta innebär att inom en zon utvärderar en medlemsstat ansökningar om godkännande av växtskyddsmedel för alla de medlemsstaters del som ansökningarna lämnats till. När den medlemsstat som utvärderar en ansökan har fattat beslut om ett preparat kan godkännas eller inte ska de andra medlemsstaterna i princip ömsesidigt godkänna detta beslut. Förordningen ger dock medlemsstaterna en möjlighet till flexibilitet. Medlemsstaterna kan ställa olika krav eller fastställa olika riskreducerande åtgärder som beror på särskilda omständigheter i anslutning till användningen. En medlemsstat får även vägra att produktgodkänna ett växtskyddsmedel på sitt territorium om den, på grund av specifika miljö- eller jordbruksförhållanden, har underbyggda skäl att anse att det aktuella preparatet utgör en oacceptabel risk för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

Verksamma ämnen ska enligt förordningen godkännas för en viss tid, första gången för högst tio år. Godkännandet får på ansökan förnyas för högst 15 år åt gången.

Utvärderingen av ett verksamt ämne kan visa att ämnet i fråga är betydligt mindre farligt än andra ämnen. Sådan ämnen identifieras som verksamma. Ämnen med låg risk. Verksamma ämnen med låg risk godkänns i undantagsfall första gången för högst 15 år. Kriterierna för verksamma ämnen med låg risk finns i punkt 5 i bilaga II till förordningen.

I och med genomförandet av förordningen tas även principen om substitution samt jämförande bedömning i bruk. Detta innebär att

preparat som finns på marknaden och som används för samma ändamål jämförs, och att preparat med hög risk och som kan ersättas med andra ämnen inte godkänns. Vissa verksamma ämnen som uppfyller villkoren för godkännande, men som orsakar en större risk än andra redan godkända verksamma ämnen får dock godkännas för högst sju år, och identifieras som kandidatämnen för substitution.

I artikel 52 i förordningen föreskrivs om parallellhandel med växtskyddsmedel. Ett preparat som importeras från EU till Finland (parallellhandelspreparat) och som är likadant som ett växtskyddsmedel som godkänts i Finland (ursprungligt preparat) kan genom ett enklare förfarande godkännas som växtskyddsmedel i Finland, om preparatet i enlighet med Europeiska unionens rättsakter är godkänt i landet det importeras från och till sin sammansättning är identiskt med det ursprungliga preparatet.

Ramdirektivet

Ramdirektivet trädde i kraft den 25 november 2009 och det tillämpas från och med den 26 november 2011. Direktivet innehåller övergångsperioder.

Syftet med ramdirektivet är enligt artikel 1 att fastställa en ram för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel genom att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön och genom att främja användning av integrerat växtskydd och andra alternativa metoder, såsom användning av icke-kemiska bekämpningsmetoder.

Enligt artikel 2 i ramdirektivet tillämpas direktivet för närvarande endast på växtskyddsmedel enligt definitionen i artikel 3.10 a, men avsikten är att tillämpningsområdet senare ska utvidgas så att det omfattar biocider. Biocider är bekämpningsmedel av typen båtbottenfärg, träskyddsmedel eller råttgift.

Enligt artikel 4 i ramdirektivet ska medlemsstaterna göra upp nationella handlingsplaner (national action plans, NAP) för att fastställa mål, åtgärder och tidtabeller för att minska riskerna med och konsekvenserna av

användningen av bekämpningsmedel för människors hälsa och miljön.

Enligt artikel 5.1 i ramdirektivet ska medlemsstaterna se till att alla yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till lämplig utbildning genom organ som utsetts av de behöriga myndigheterna. I bilaga I till direktivet anges de ämnen som utbildningen ska innehålla. Enligt artikel 5.2. ska system för utbildningsbevis införas. Utbildningsbevisen ska kunna styrka tillräckliga kunskaper i de utbildningsämnena som anges i bilaga I till direktivet. Enligt artikel 6 i direktivet ska distributörer ha tillräckligt med anställda som har fått den utbildning som avses i direktivet. De anställda ska finnas tillgängliga vid försäljningen för att ge kunder lämplig information om bekämpningsmedel. En distributör som inte säljer bekämpningsmedel som klassificeras som giftiga, mycket giftiga, cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska är befriad från kravet att hålla utbildad personal. Enligt direktivet ska distributörer som säljer bekämpningsmedel till icke yrkesmässiga användare dessutom allmänt informera sina kunder om användningen av bekämpningsmedel och om riskhanteringen i anslutning till denna användning.

Bestämmelser om kontroll av utrustning för spridning av bekämpningsmedel i bruk finns i artikel 8. Utrustning för spridning av bekämpningsmedel i yrkesmässig användning ska kontrolleras med jämna mellanrum. Kontrollerna ska ske vart femte år fram till år 2020 och därefter minst vart tredje år. I artikel 8.3. föreskrivs om eventuella undantag från kontrolltidtabellen eller kontrollen. Det är möjligt att besluta om olika kontrolltidtabeller efter det att myndigheterna utfört en riskbedömning som även innehåller en bedömning av hur omfattande användningen av utrustningen är. Enligt artikel 8.6 ska det införas godkännandesystem för att bekräfta kontrollerna.

Enligt artikel 9 i direktivet är flygbesprutning i princip förbjuden. Enligt artikel 9.2 är det möjligt att frångå förbudet mot flygbesprutning om vissa villkor uppfylls.

Artikel 11 i ramdirektivet gäller särskilda åtgärder för att skydda vattenmiljön och dricksvattnet. Artikel 12 i direktivet gäller

minskad användning av eller minskade risker från bekämpningsmedel i särskilda områden. I artikel 13 föreskrivs om hantering och lagring av bekämpningsmedel samt behandling av deras förpackningar och rester. Detta ska ske så att åtgärderna inte medför någon risk för människors hälsa eller för miljön.

Enligt artikel 14 i ramdirektivet ska åtgärder vidtas för att främja ett växtskydd med låg insats av bekämpningsmedel. Ett växtskydd med låg insats av bekämpningsmedel inkluderar integrerat växtskydd samt ekologiskt jordbruk. Enligt artikel 55 i växtskyddsmedelsförordningen är det obligatoriskt för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel att från och med ingången av år 2014 iakttä de allmänna principerna för integrerat växtskydd.

I artikel 15 i ramdirektivet beskrivs de riskindikatorer som godkänns i bilaga IV till direktivet. Innan de harmoniserade indikatorerna godkänns får nationella indikatorer användas. Syftet med riskindikatorerna är att mäta hur det arbete med att minimera risker som avses i direktivet framskrider.

Skyldigheterna som nämns i ramdirektivet är förbundna med övergångsperioder. De allmänna principerna för integrerat växtskydd ska tillämpas från och med den 1 januari 2014. För yrkesmässig spridning av bekämpningsmedel får endast testad spridningsutrustning användas från och med den 26 november 2016. Utbildningssystemet som avses i direktivet ska vara i bruk senast den 26 november 2013. Distributörer ska från och med den 26 november 2015 ha utbildad personal. Utrustning för spridning av bekämpningsmedel testas först vart femte år, men från och med 2020 vart tredje år.

Praxis i andra länder

Ramdirektivet håller som bäst på att genomföras i EU-medlemsstaterna, så den slutliga praxisen på annat håll är ännu inte känd. I Sverige finns det för närvarande en obligatorisk utbildning som omfattar fyra dagar och är avsedd för yrkesmässiga användare. Utbildningen innehåller både undervisning, övningar och en examen. Jordbruksverket är ansvarig myndighet och kurser ordnas på regionnivå. För genomgången utbild-

ning får man ett bevis som är giltigt i fem år inom jordbruk, trädgårdsodling och skogsbruk. Utbildningen kan uppdateras genom en fortbildningskurs som räcker en dag. Utbildningen är i princip samma för alla, men deltagarna kan delas in i grupper enligt intresse. Dessutom erbjuds det i Sverige en kurs i betning av frön som räcker två dagar och en kurs i hantering av skogsträdsplanter som räcker en dag. För närvarande finns det ingen särskild utbildning för rådgivare och distributörer.

Danmark har en obligatorisk tio dagars utbildning för yrkesmässiga användare. Utbildningen består av praktiska övningar och en examen. Efter genomgången utbildning och avlagd examen får deltagarna ett utbildningsbevis. Yrkesmässiga användare måste avlägga examen för att få köpa växtskyddsmedel. Yrkesmässiga användare ska vart fjärde år delta i en fortbildningskurs som räcker en dag och som inte innehåller en examen. För distributörer planeras det en utbildning som räcker en till två dagar och som innefattar en examen. Enligt de nuvarande planerna kommer det inte att vara obligatoriskt att delta i utbildningen för att få avlägga examen.

I Estland planeras det att utbildning ska vara obligatorisk för yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare. Ett vuxenutbildningsinstitut som är godkänt av myndigheterna kommer att ordna utbildningen som ger ett utbildningsbevis. Utbildningen kommer att delas in i tre grupper enligt målgrupperna. Den nuvarande utbildningen omfattar 16 timmar och utbildningen för att förnya beviset omfattar åtta timmar. Examen har hittills varit en del av utbildningen. Av yrkesmässiga användare krävs utbildningsbevis.

Statistikförordningen

Statistikförordningen antogs den 25 november 2009. I enlighet med statistikförordningen samlas det in uppgifter om de mängder bekämpningsmedel som årligen har släppts ut på marknaden eller använts. Liksom i ramdirektivet avses i statistikförordningen med bekämpningsmedel i det här skedet endast växtskyddsmedel. Statistikförordningen ska, tillsammans med andra rele-

vanta uppgifter, särskilt främja tillämpningen av artiklarna 4 och 15 i ramdirektivet. Detta innebär att riskindikatorer används som hjälp vid utvärderingen av det handlingsprogram som avses i ramdirektivet. Vid beräkningen av dessa indikatorer behövs uppgifterna, som samlats in med stöd av statistikförordningen, om de mängder växtskyddsmedel som har sålts och använts.

2.3 Bedömning av nuläget

Allmänt

I den gällande lagen om växtskyddsmedel finns bestämmelser om skyldigheten att låta godkänna växtskyddsmedel, villkoren för godkännande, godkännande, ansökan om godkännande, försök och forskning samt om förfaranden i anslutning till allt detta. Bestämmelser om ovan nämnda frågor finns nu i växtskyddsmedelsförordningen. Även om de bestämmelser om tillsyn och administrativa tvångsmedel och påföljder som tas in i lagen bibehålls nästan oförändrade, ändras lagen så mycket att det är ändamålsenligt att genomföra ändringen som en fullständig omarbetning av lagen.

Ramdirektivet förpliktar medlemsstaterna att för yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare ordna utbildning inom området för växtskyddsmedel samt att ordna testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Dessutom förpliktar ramdirektivet medlemsländerna att göra en nationell handlingsplan där mål, åtgärder och tidtabeller fastställs för att minska riskerna med och konsekvenserna av användningen av växtskyddsmedel för människors hälsa och miljö. I handlingsplanen fastställs även mål, åtgärder och tidtabeller för utvecklingen och ibruktagandet av det integrerade växtskyddet och andra alternativa metoder och tekniker.

Examen som gäller användning av växtskyddsmedel

I 18 § i gällande lag bestäms om examen som gäller användning av växtskyddsmedel. Ett växtskyddsmedel som medför särskild risk för hälsan eller miljön får användas bara av personer som har avlagt Säkerhets- och

kemikalieverkets examen som berättigar till användning av växtskyddsmedel. Bara en person som har avlagt denna examen har rätt att använda preparat som medför särskild risk för hälsan eller miljön. I nuläget krävs ingen allmän examen som gäller användning av växtskyddsmedel. Det finns numera bara ett godkänt växtskyddsmedel som enligt 18 § i gällande lag har klassificerats som sådant som medför särskild risk för hälsan eller miljön. Det anses inte nödvändigt att på grund av endast ett preparat upprätthålla det nuvarande systemet, eftersom utbildningssystemet som avses i ramdirektivet kommer att omfatta alla yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel.

Utbildning inom området för växtskyddsmedel enligt miljöstödet för jordbruket samt testning av sprutor

Enligt ramdirektivet ska det skapas ett utbildningssystem som gäller användning av växtskyddsmedel och ett system för testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Till minimikraven för miljöstödet för jordbruket hör för närvarande utbildning i användning av växtskyddsmedel samt testning av sprutor.

Utbildningen i användning av växtskyddsmedel har sedan år 1995 ingått i kraven för miljöstödet för jordbruket för alla personer som sprider växtskyddsmedel. Det har varit obligatoriskt att delta i utbildningen vart femte år. Utbildning kring aktuella växtskyddsfrågor har sedan år 2007 hört till minimikraven för miljöstödet för jordbruket. Utbildningen berör aktuella frågor i anslutning till växtskyddsmedel och räcker minst fyra timmar. Denna programperiod deltar ungefär 30 000—35 000 jordbrukare i växtskyddsutbildningarna. Under perioden 2007—2013 har 90 procent av jordbrukarna förbundit sig till miljöstödsystemet för jordbruket, och systemet omfattar 95 procent av åkerarealen.

Den nuvarande växtskyddsutbildningen enligt miljöstödet för jordbruket uppfyller inte till alla delar kraven i ramdirektivet. Utbildningen omfattar inte alla yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel och den innehåller ingen examen.

Till minimikraven för miljöstödet för jordbruket hör även att en ny spruta som skaffas för spridning av växtskyddsmedel ska uppfylla kraven enligt den europeiska standardserien SFS-EN 12761. Dessutom ska Forskningscentralen för jordbruk och livsmedels ekonomi eller tillverkaren av sprutan ha utfärdat ett skriftligt bevis över att sprutan har testats och godkänts. Sprutor i bruk ska testas vart femte år. Med växtskyddssprutor avses här självgående eller traktordrivna sprutor.

Säkerhets- och kemikalieverket ger för närvarande befogenheter åt dem som testar växtskyddssprutor. Det finns ungefär 40 personer som aktivt utför tester. Anvisningarna för testning av växtskyddssprutor utarbetas i samarbete mellan myndigheter, forskning och rådgivning. Anvisningarna har senast uppdaterats hösten 2010.

Redan före miljöstödet för jordbruket var det möjligt att testa en växtskyddssprutas duglighet bl.a. genom att kontakta landsbygdscentralernas maskinkonsulenter. Till exempel i början på 1990-talet testades ungefär 500—600 sprutor årligen. Under den första miljöstödsperioden 1995—1999 skulle alla traktordrivna sprutor som användes i arbetet med växtskydd testas. Under denna period testades sammanlagt ungefär 22 000 sprutor. Sprutor testades i huvudsak av testare från rådgivningsorganisationen ProAgria Keskusten Liitto ry (ungefär 80 procent), men även av privata testare. Testarna från ProAgria kontrollerade ungefär 10 000 växtskyddssprutor åren 2005—2008. Testningen är samtidigt en istandsättningsverksamhet; i samband med kontrollen repareras sprutan även. På grund av detta har testningen av växtskyddssprutor setts som en av de bästa åtgärderna i samband med miljöstödet för jordbruket, och ansetts vara nyttig.

I Finland finns det ungefär 15 000 traktordrivna växtskyddssprutor. När testverksamheten inleddes i början på 1990-talet skulle över hälften av sprutorna inte ha godkänts utan utförda reparationer. Enligt en kartläggning som gjordes i början på 2000-talet uppgick antalet sprutor som vid en kontroll godkändes direkt redan till nästan två tredjedelar och antalet icke-godkända sprutor uppgick till endast knappa en procent.

Den nuvarande testningen av sprutor enligt miljöstödet för jordbruket uppfyller inte helt kraven i ramdirektivet. De krav som ställs på traktordrivna och självgående sprutor uppfylls, men all annan utrustning för spridning av växtskyddsmedel, såsom den spridningsutrustning som används i växthus, omfattas inte av det nuvarande systemet.

Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket

Preparat som har registrerats som växtskyddsmedel används mest vid behandlingen av barrträdsstubbar i samband med slut- och gallringsavverkningar för att bekämpa roticka i Södra och Mellersta Finland. Enligt Skogsstatistiska årsboken bekämpades roticka åren 2005—2009 med stubbehandling på i genomsnitt 49 000 hektar årligen. Det finns närmare 2 000 avverkningsmaskiner i hela landet. Dessutom har avverkningen av energived ökat behovet av att utvidga stubbehandling till barrträdsdominerade områden med energived. För närvarande finns det i vårt land ca 100 sådana anordningar som används enbart för avverkning av klenträd.

Flygbesprutning

Flygbesprutning är enligt gällande lag i huvudsak förbjuden (i gällande lag *spridning från luften*). Flygbesprutning kan dock under exceptionella omständigheter genomföras genom beslut av en myndighet. Beslut fattas av Livsmedelssäkerhetsverket när verket med stöd av lagen om skydd för växters sundhet (702/2003) beslutar om att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids, om skadegöraren föranleder ett omedelbart hot mot växters sundhet och skadegöraren inte skäligen kan bekämpas effektivt på annat sätt eller spridningen av den förhindras. Beslut fattas av jord- och skogsbruksministeriet när ministeriet med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) beslutar om åtgärder i syfte att förhindra att skogsskador sprids eller uppkommer, om insekt- och svampskador inte skäligen kan förhindras på något annat sätt. I Finland har flygbesprutning använts främst inom skogsbruket för bekämpning av röd

tallstekel (*Neodiprion sertifer*) som angriper tallbarr. Röd tallstekel har senast bekämpats genom flygbesprutning år 2008 på ett ungefär 700 hektar stort område i Nystad. Enligt ramdirektivet ska det på nationell nivå införas noggrannare bestämmelser om flygbesprutning.

Avgifter för godkännande

Enligt 53 § i gällande lag tas för en myndighets prestationer enligt lagen ut avgifter enligt de grunder som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt 2 mom. i paragrafen får avgiften för godkännande av ett växtskyddsmedel tas ut nedsatt, om den sammanlagda arealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för understiger en viss nivå. Avgiften tas ut nedsatt med 50 procent, om arealen är högst 5 000 hektar, och nedsatt med 80 procent, om arealen är högst 2 000 hektar. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren ur Finlands officiella statistik (Trädgårdsstatistik, Utnyttjad jordbruksareal och Livsmedelssäkerhetsverkets statistik över skogsodlingsmaterial).

Under åren 2007—2010 har nedsatt avgift beviljats sammanlagt 34 gånger. År 2010 beviljades nedsatt avgift för 10 preparat. Åren 2007—2010 har nedsatt avgift beviljats för i medeltal nio ansökningar per år. Nedsatt avgift har i huvudsak gällt preparat avsedda för bekämpning av växtsjukdomar, men nedsatt avgift har även beviljats för preparat som används för bekämpning av skadegörare och ogräs. Användningsområdena har främst varit grönsaker som odlas på friland och i växthus, vanligen tomat och gurka. Användningsområdena har också varit frukt och bär. Nedsatt avgift har dessutom beviljats för preparat som är avsedda för växtskydd av skogsplantor. I fråga om jordbruksgrödor har nedsatt avgift beviljats för bekämpning av ogräs i samband med odling av bondbönor.

Nedsatt avgift kan anses vara ett viktigt sätt att bidra till utsläppandet på marknaden av växtskyddsmedel som är avsedda för grödor som upptar en liten odlingsareal. Nästan alla nedsatta avgifter har beviljats för s.k. off-label ansökningar. Med off-label ansökningar avses ansökningar där någon annan än inne-

havaren av godkännandet ansöker om att användningen av ett redan godkänt preparat ska utvidgas. Ett exempel på en off-label ansökan kunde vara en ansökan som gäller användning på hallon, när det ursprungliga godkännandet av preparatet har gällt användning på vete. Företagen inom växtskyddsbranschen anser att de ekonomiska riskerna i anslutning till marknadsföringen av små användningsområden är stora i jämförelse med de eventuella vinster som marknadsföringen genererar. Den omfattande användningen av off-label ansökningar visar att systemet behövs. Off-label ansökningar har lämnats av odlar- och rådgivningsorganisationerna.

Växter vars odlingsareal är under 2 000 hektar är för närvarande (medeltalet av odlingsarealerna åren 2006–2010) bl.a. alla växter som odlas i växthus. Hela arealen för växthusproduktion i Finland är knappa 500 hektar. Dessutom är odlingsarealen för nästan alla grönsaker som odlas på friland under 2 000 hektar, inklusive för morot (1 600 ha) och matlök (645 ha). När det gäller andra grödor har odlingsarealen för oljelin varit i medeltal ungefär 1 800 hektar åren 2006–2010. När det gäller bär var det endast jordgubbar som odlades på över 2 000 hektar. En odlingsareal på mellan 2 000 och 5 000 hektar har när det gäller grönsaker som odlas på friland matärt och trädgårdsärt (3 275 och 2 590 ha) och när det gäller bär jordgubbar (3 310 ha). Bondbönor odlades på ungefär 2 700 hektar. Vanliga spannmålsväxter (vete, korn, havre och råg), potatis, sockerbetor och rybs och raps, samt vall har i medeltal odlats på betydligt mer än 10 000 hektar.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Den nuvarande lagstiftningen om växtskyddsmedel grundar sig på det upphävda växtskyddsmedelsdirektivet. Syftet med propositionen är att stifta en lag om växtskyddsmedel som är à jour med motsvarande lagstiftning i Europeiska unionen.

Avsikten är att ramdirektivet ska genomföras genom den föreslagna lagen. I lagen ska

de bestämmelser i ramdirektivet som förutsätter reglering på lagnivå ingå. Avsikten är dessutom att den föreslagna lagen ska tillämpas på tillsynen enligt växtskyddsmedelsförordningen och annat genomförande i enlighet med förordningen. Syftet med den föreslagna lagen är en korrekt och hållbar användning av växtskyddsmedel och en minskning av de risker användningen av växtskyddsmedel medför. Den föreslagna lagen innehåller i fråga om skyldigheten att låta godkänna växtskyddsmedel en hänvisning till den nya växtskyddsmedelsförordningen. Lagen innehåller dessutom de bestämmelser om utbildning inom området för växtskyddsmedel, testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning som ramdirektivet förutsätter. Den föreslagna lagen innehåller även bestämmelser om myndigheter, tillsyn och administrativa tvångsmedel och påföljder.

3.2 Alternativ

De ändringar som ramdirektivet och växtskyddsmedelsförordningen förutsätter är möjliga att genomföra genom att ändra gällande lag om växtskyddsmedel. I jämförelse med gällande lag innebär dock den föreslagna lagen stora förändringar. Det är därför ändamålsenligt att genomföra ändringen som en fullständig omarbetning av lagen.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte den 16 juni 2009 en bred arbetsgrupp som hade till uppgift att ge förslag till ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av bekämpningsmedel samt förslag till ändring av lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) och de förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som har utfärdats med stöd av den. Arbetsgruppen slutförde sitt arbete den 31 december 2010. Som grund för arbetsgruppens arbete inledde jord- och skogsbruksministeriet i december 2008 en bakgrundsutredning om hållbar användning av växtskyddsmedel i Finland. Med hjälp av bakgrundsutredningen kartlades och utvärderades de åtgärder för att minska riskerna i anslutning till användningen av växtskyddsmedel som genomförts hittills och de möjligheter att minska riskerna som utgör grund för

verkställandet av det nationella handlingsprogrammet. I lagförslaget har man strävat efter att beakta resultaten av utredningen.

Arbetsgruppen utarbetade ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av växtskyddsmedel. Programmet utarbetades för åren 2011—2020. En delrapport om handlingsprogrammet görs år 2016. Under beredningsarbetet har frågan om det kommande utbildningssystemet ska vara frivilligt eller inte diskuterats. Att utbildningen är frivillig har ansetts viktig för att personer som behöver utbildningen på eget initiativ ska söka sig till den. Att utbildningen ska vara obligatorisk har motiverats med att det då är möjligt att i större utsträckning sprida informationen om säker användning av växtskyddsmedel.

3.3 De viktigaste förslagen

Utbildning

I lagen föreslås bestämmelser om att Tukes ska säkerställa att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till utbildning i korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel. Avsikten är att erbjuda en skraddarsydd utbildning enligt de olika användargruppernas behov, t.ex. spannmålsodlare, rosenodlare eller producenter av skogsplanter. De som utför stubbehandling med avverkningsmaskiner är en ny grupp inom utbildningen. En utbildning som riktar sig till olika användargrupper kräver att utbildaren har djupgående specialkunskaper och specialkunnande om respektive odlingsinriktning. Detta uppnås genom att ge Tukes rätt att på ansökan godkänna aktörer som utbildningsanordnare. På det här sättet skapas ett tillräckligt nätverk av utbildare, både geografiskt sett och med tanke på målgruppen. Att utvidga myndighetsorganisationen så att den täcker ordnandet av utbildningen är inte ändamålsenligt och skulle kräva tilläggsresurser. Det ska vara frivilligt att delta i utbildningen (bild 1).

Examen

I lagen föreslås bestämmelser om att personer som i sin yrkesverksamhet använder

växtskyddsmedel ska ha avlagt examen inom området för växtskyddsmedel. Dessutom föreslås det på det sätt som förutsätts i ramdirektivet att växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning får säljas eller i övrigt överlåtas endast mot uppvisande av bevis över avlagd examen inom området för växtskyddsmedel. Växtskyddsmedel är ofta skadliga även för icke-målorganismer och fel användning eller hantering av dessa medel kan medföra risker för hälsan och miljön. Examen visar att personen i fråga kan hantera och använda växtskyddsmedel på ett säkert och korrekt sätt. Genom att kräva att yrkesmässiga användare har avlagt examen strävar man efter att utveckla användningen av växtskyddsmedel i enlighet med ramdirektivets och lagens syften, dvs. principerna för integrerat växtskydd, så att de risker för människors hälsa och för miljön som användningen medför ska minska. Till exempel så att användningen inte leder till att gränsvärdena för resthalter överskrids i växtprodukter avsedda som livsmedel eller foder eller i hushålls- och grundvatten. Det föreslås att examen ska vara obligatorisk (bild 1).

Den som ska avlägga examen kan tillägna sig kunskaper på önskat sätt, genom att delta i den utbildning som föreslås i 8 §, genom att delta i den jordbruksrådgivning som avses i 18 a § i lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005) eller på annat sätt (bild 1).

Det föreslås att den examen enligt 18 § i den gällande lagen som gäller användning av växtskyddsmedel inte ska kvarstå. För närvarande omfattar examen endast ett preparat, och det anses inte ändamålsenligt att upprätthålla systemet endast för ett preparat. Däremot ska det i den föreslagna lagen ingå krav på att växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning får säljas eller i övrigt överlåtas endast till yrkesmässiga användare och endast mot uppvisande av bevis över avlagd examen inom området för växtskyddsmedel. På detta sätt kan det säkerställas att preparat som godkänts enbart för yrkesmässig användning hanteras och används på rätt sätt. Om användningen av ett visst preparat är förknippad med särskild risk, kan Tukes när preparatet godkänns besluta att det

godkänns enbart för yrkesmässig användning.

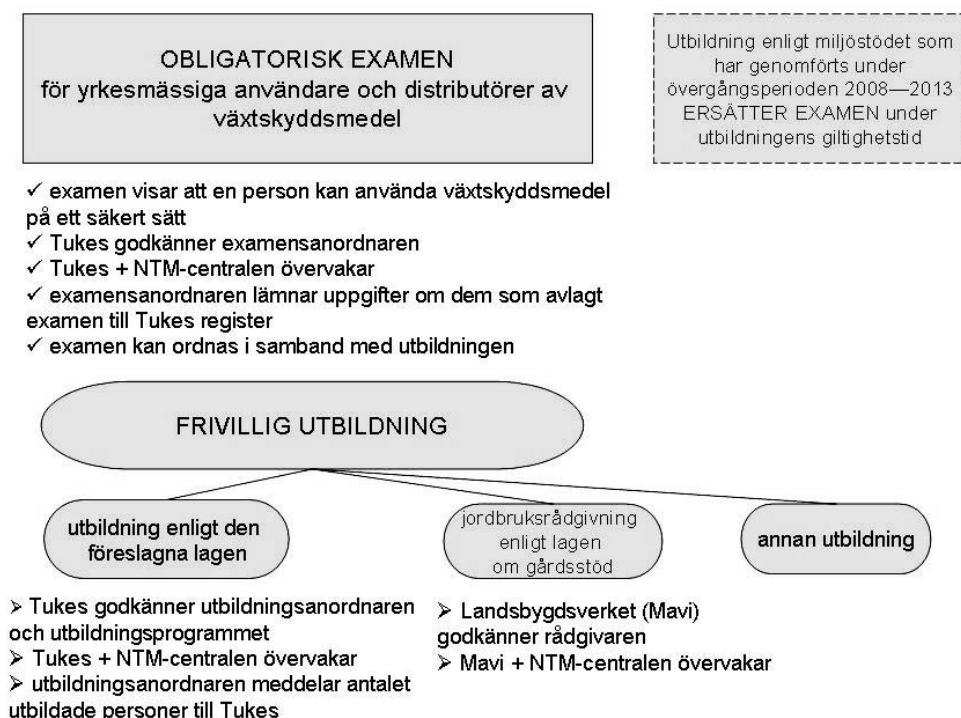
Den nuvarande utbildningen kring aktuella växtskyddsfrågor enligt 28 § i statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007–2013 (366/2007), nedan *miljöstödsförordningen*, som hör till minimikraven för miljöstödet för jordbruket ska förnyas vart femte år. För att undvika överlappande utbildningssystem föreslås det i lagen att den utbildning kring växtskyddsfrågor enligt miljöstödet för jordbruket som slutförts under miljöstödsperioden 2007–2013 ersätter den föreslagna examen.

Genom att flytta ordnandet av utbildningen utanför myndighetsorganisationen möjliggör

man att utbildningsanordnaren har tillräcklig sakkunskap om odlingsbranschen i fråga och att examina har tillräcklig regional täckning. Detta uppnås när Tukes på ansökan godkänner examensanordnaren.

Examen kan ordnas genast efter det att utbildningen har genomförts. Detta kräver att utbildningsanordnaren av Tukes ansöker om godkännande även som examensanordnare eller samarbetar med den som godkänts som examensanordnare. På det här sättet är det möjligt att för användare, distributörer och rådgivare samtidigt ordna både utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel.

Bild 1. Schema över det föreslagna examens- och utbildningssystemet

Testning av spridningsutrustning

I lagen föreslås i enlighet med ramdirektivet bestämmelser om att endast spridningsutrustning vars korrekta funktion har säkerställts genom testning vart femte år får användas för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel, om inte annat föreskrivs i undantagsbestämmelserna om testning. Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att det ordnas testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Verket godkänner på ansökan testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Således kan det förfarande för testning av traktordrivna och självgående sprutor som nu används fortgå. Testningen hålls utanför myndighetsorganisationen, vilket med tanke på de yrkesmässiga särdragen kan anses vara flexiblere och effektivare än om uppgiften skulle skötas med myndighetsresurser. Av den som testar spridningsutrustning krävs djupgående specialkunnande om utrustningen. I lagen föreslås dessutom att testningen ska utvidgas på det sätt som förutsätts i ramdirektivet till att gälla även annan utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Enligt förslaget kan en viss typ av spridningsutrustning lämnas utanför testningen med stöd av en riskbedömning. Sådana typer av utrustning är utrustning som inte används för besprutning, handhållen utrustning, däribland ryggburna sprutor, samt utrustning som används i mycket liten omfattning. På så sätt kan kravet på testning inriktas på spridningsutrustning där exponeringen för användare och miljö bedöms vara störst.

Den testning enligt 28 § i miljöstödsförordningen av en spruta som används för spridning av växtskyddsmedel som för närvarande är ett av minimikraven för miljöstödet för jordbruket ska göras vart femte år. För att undvika överlappande system föreslås det i lagen att om en spruta som är testad i enlighet med minimikraven för miljöstöd för jordbruket och testningen är i kraft så ersätter miljöstödstestningen testningen av spridningsutrustning enligt den föreslagna lagen.

Avsikten är att på det sätt som förutsätts i ramdirektivet med hjälp av de föreslagna vik-

tiga ämnesshelheterna utbildning, examen och testning minska de risker användningen av växtskyddsmedel medför.

Bestämmelser på lägre nivå

I propositionen föreslås att bestämmelser på lägre nivå än lag utfärdas genom förordningar av jord- och skogsbruksministeriet. Dessa bestämmelser är detaljerade, tekniska bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna som påverkar individers rättigheter och skyldigheter ingår i lagen, men deras innehåll från fall till fall preciseras inte förrän i förordningarna.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Statsfinansiella konsekvenser

De åtgärder och utredningsbehov som föreslås och som ingår i det handlingsprogram som avses i ramdirektivet ska enligt planerna genomföras delvis som tjänsteuppdrag och de orsakar således inga direkta statsfinansiella merkostnader. Dessa är bl.a. åtgärder i anslutning till godkännande av utbildnings- och examensanordnare och till rådgivning och statistikföring. Säkerhets- och kemikalieverket har redan i samband med projektet för koncentration av produkttillsynen över kemikalier beviljats två årsverken. Avsikten är att dessa årsverken ska användas för de tilläggsuppgifter som den nya växtskyddsmedelsförordningen och ramdirektivet förutsätter. För planeringen av utbildningen behövs det resurser. Enligt de planer som Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry gjort krävs det ungefär 250 000 euro för att bygga upp ett utbildningssystem inom sektorn för trädgård och grönväxter. Att utveckla ett motsvarande system för jordbruket beräknas kosta lika mycket. Det är möjligt att ordna finansiering t.ex. genom projektfinsieringen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Det föreslås att nedsatt avgift på samma sätt som nu beviljas för avgifter som tas ut

för produktgodkännande av växtskyddsmedel, dock så att avgiften tas ut nedsatt med 45 procent, om den sammanlagda arealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är 2 000—5 000 hektar, och nedsatt med 70 procent, om arealen är högst 2 000 hektar. I den gällande lagen är procenttalen 50 och 80. År 2010 uppgick avgiftsinkomsterna från s.k. nya ansökningar (avgifter enligt den gällande lagen) till sammanlagt 202 091 euro, varav preparat med nedsatt avgift stod för 7 984 euro. Utan nedsättningar skulle inkomsterna ha uppgått till sammanlagt 232 309 euro, dvs. nedsättningarna uppgick till 22 091 euro. Nedsatt avgift beviljades för åtta preparat, varav två fick avgiften nedsatt med 50 procent och sex fick avgiften nedsatt med 80 procent. Den genomsnittliga nedsättningen var då 73 procent. Då det år 2010 lämnades in 31 nya ansökningar, är andelen ansökningar där nedsatt avgift beviljades betydande. Med hjälp av systemet kan man säkerställa tillgången på sådana nya preparat med litet användningsområde som är tryggare för miljön och människan och samtidigt garantera kvaliteten och volymen på växtproduktionen. De kostnader som drabbar statsfinanserna är rätt rimliga. För att kostnadsmotsvarigheten ska bli bättre föreslås det dock att procenttalen sänks. Om antalet ansökningar i fortsättningen är ungefär lika stort som nu, kommer nedsättningarna att understiga 20 000 euro.

Konsekvenser för verksamhetsutövare

Lagförslaget innehåller bestämmelser om utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel. Dessutom innehåller lagförslaget bestämmelser om obligatorisk testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel i yrkesmässig användning. Enligt gällande lagstiftning i enlighet med minimikraven för miljöstödet för jordbruket gäller testningen av spridningsutrustning traktordrivna sprutor, men enligt förslaget gäller testningen även all annan utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Enligt den föreslagna lagen är utbildningen inom området för växtskyddsmedel frivillig, men examen är obligatorisk för yrkesmässiga användare. I nuläget finns det ingen motsvarande examen. Den föreslagna utbildningen

och examen, samt för vissa användare testningen av spridningsutrustning, kan medföra extra uppgifter och kostnader. Ju bättre de som använder växtskyddsmedel kan bedöma och hantera sina växtskyddsproblem, t.ex. genom att bekämpa växtsjukdomar eller ogräs med växtskyddsmedel eller alternativa metoder, desto bättre resultat uppnår de. De fördelar förslaget har för yrkesmässiga användare beräknas uppväga kostnaderna.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Det nationella handlingsprogram som avses i 44 § i lagförslaget ska utarbetas och verkställas av Säkerhets- och kemikalieverket i samarbete med aktörer inom branschen och myndigheterna. Enligt 8 § i förslaget ska Säkerhets- och kemikalieverket säkerställa att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till utbildning inom området för växtskyddsmedel. Enligt 9 § i förslaget godkänner Säkerhets- och kemikalieverket utbildningsanordnaren. Enligt 11 § i förslaget ska Säkerhets- och kemikalieverket säkerställa att det för yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare ordnas examen inom området för växtskyddsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket godkänner även examensanordnaren. Enligt 13 § ser Säkerhets- och kemikalieverket genom att godkänna den som testar spridningsutrustning till att det ordnas testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Detta är nya uppgifter för Tukes och i samband med projektet för koncentration av produkttillsynen över kemikalier beviljades redan två nya årsverken för dessa uppgifter. Inom ramen för nämnda projekt överfördes vid ingången av 2011 de personer som sköter produkttillsynsuppgifter när det gäller kemikalier och deras tjänster från Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira och Finlands miljöcentral till Säkerhetsteknikcentralen, som samtidigt ändrade namn till Säkerhets- och kemikalieverket. De nya årsverkerna har anvisats för de tilläggsuppgifter som den nya växtskyddsmedelsförordningen och ramdirektivet förutsätter. De kostnader som de nya uppgifterna ger upphov till har beaktats i budgetpropositionen

för år 2012 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel på moment 32.20.03.

4.3 Miljökonsekvenser

Genom den omfattande utbildning, examen och ökning av den allmänna medvetenheten, tillämpning av integrerat växtskydd och testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel som ingår i lagförslaget strävar man efter att minska de skadliga effekter växtskyddsmedel har på miljön. Vid integrerat växtskydd iakttas noggrant övervägande av alla växtskyddsmetoder som används, och ibruktagande av sådana lämpliga åtgärder med hjälp av vilka man förebygger att skadegörare förökar sig och håller användningen av växtskyddsmedel och andra hanteringsmetoder på nivåer som är ekonomiskt och miljömässigt motiverade. Vid integrerat växtskydd betonas odling av friska grödor och uppmuntras användning även av naturenliga bekämpningsmetoder.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Syftet med lagförslaget är en korrekt och hållbar användning av växtskyddsmedel och en minskning av de risker för människors och djurs hälsa och för miljön som användningen av dem medför. Genom den omfattande utbildning och ökning av den allmänna medvetenheten, tillämpning av integrerat växtskydd och testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel som ingår i lagförslaget strävar man efter att uppnå detta syfte, så att de negativa konsekvenserna för samhället ska minska.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Allmänt

De förslag till lag om växtskyddsmedel och lagar om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog och av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen som ingår i propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. I beredningen av förslaget till lag om växtskyddsmedel deltog även en arbetsgrupp.

5.2 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte den 16 juni 2009 en bred arbetsgrupp (HARE:MMM018:00/2009), som hade till uppgift att ge ett förslag till ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av bekämpningsmedel samt förslag till ändring av lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) och de förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som har utfärdats med stöd av den. Det var ursprungligen meningen att arbetsgruppen skulle slutföra sitt arbete före den 31 maj 2010. Eftersom arbetet visade sig vara mer omfattande än beräknat, förlängdes arbetsgruppens tidsfrist till den 31 december 2010.

Som grund för arbetsgruppens arbete inledde jord- och skogsbruksministeriet i december 2008 en bakgrundsutredning om hållbar användning av växtskyddsmedel i Finland. Med hjälp av bakgrundsutredningen kartlades och utvärderades de åtgärder för att minska riskerna i anslutning till användning av växtskyddsmedel som genomförts hittills och de möjligheter att minska riskerna som utgör grund för verkställandet av det nationella handlingsprogrammet. Utredningen genomfördes av ProAgria Keskusten Liitto ry och Kasvinsuojeluseura ry. Bakgrundsutredningen blev färdig den 6 april 2009.

Arbetsgruppen sammanträdde 14 gånger och utarbetade ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av växtskyddsmedel ("Kasvinsuojeluaineiden kestäväen käytön kansallinen toimintaohjelma") (jord- och skogsbruksministeriets arbetsgruppspromemorior 2011:4). Arbetsgruppen deltog även i beredningen av lagförslaget. Lagförslaget har färdigställts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

5.3 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utkastet till proposition sändes på remiss till 32 olika organ. Remissyttrande gavs av justitieministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, arbets- och näringsministeriet, Säkerhets- och kemikalieverket, Landsbygdsverket,

Livsmedelssäkerhetsverket, Finlands Miljöcentral, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Skogsforskningsinstitutet, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, ProAgria Keskusten Liitto ry, Puutarhaliitto – Trädgårdsförbundet ry, Kauppapuutarhaliitto – Handels- trädgårdsförbundet ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Livsmedelsindustriförbundet rf, Växtskyddsindustrin rf och Ålands landskapsregering. De förslag som framförts i remissyttrandena har beaktats i propositionen i mån av möjlighet.

Remissinstanserna ansåg allmänt att propositionen är motiverad och ändamålsenlig. I synnerhet understödde man den föreslagna utbildningen inom området för växtskyddsmedel. I flera yttranden föreslogs preciseringar i motiveringen och lagförslaget.

De preciseringar som framfördes i justitieministeriets yttrande har beaktats i propositionen. Utgående från finansministeriets yttrande har texten preciserats i fråga om antalet nya årsverken som beviljats Tukes och de procenttal i propositionen som gäller nedläggningen av avgiften för produktgodkännande sänkts.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland och i Södra Österbotten, ProAgria Keskusten Liitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry och Växtskyddsindustrin rf ansåg att det villkor som ingick i den version som sändes på remiss, enligt vilket växtskyddsmedel får säljas endast till yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel som avlagt examen, var överdimensionerat och svårt att tillämpa i praktiken. Villkoret slopades efter remissbehandlingen, och skyldigheten ändrades så att köp av växtskyddsmedel som godkänts endast för

yrkesmässig användning fortfarande förutsätter att köparen har avlagt examen.

Det föreslogs att en spruta som används för spridning av växtskyddsmedel och som har testats och godkänts i enlighet med miljöstödet för jordbruket ska anses uppfylla kravet på testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel enligt den föreslagna lagen under en övergångsperiod. En sådan övergångsperiod har fogats till 50 §. Puutarhaliitto – Trädgårdsförbundet ry och Kauppapuutarhaliitto – Handelsträdgårdsförbundet ry konstaterade också att det finns en stor mängd utrustning av varierande art för spridning av växtskyddsmedel. Testningen av all sådan utrustning får inte medföra oskäligen kostnader. I remissyttrandena föreslogs en möjlighet att avvika från testning av viss utrustning. Enligt propositionen är det möjligt att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet fastställa avvikande tidsplaner för testning av vissa typer av spridningsutrustning eller bestämma att en viss typ av spridningsutrustning inte omfattas av obligatorisk testning, om det utgående från en riskbedömning kan visas att den används i mycket liten omfattning och det bedöms att den inte medför någon risk för hälsan eller miljön. Skogsforskningsinstitutet och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio påpekade i sina yttranden att den examen som föreslås för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel kommer att omfatta ca 3 000 förare av avverkningsmaskiner och testningen av spridningsutrustning ca 2 000 avverkningsmaskiner. Det föreslogs också att man skulle överväga om avverkningsmaskinerna helt skulle kunna befrias från obligatorisk testning. I propositionen har tagits in exempel på sådana typer av spridningsutrustning som används i liten omfattning.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lag om växtskyddsmedel****1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Syfte. Syftet med den gällande lagen om växtskyddsmedel är att trygga ett gott sundhetstillstånd hos växter och kvaliteten på livsmedlen genom att säkerställa att de växtskyddsmedel som finns på marknaden och som används är effektiva och lämpliga för sitt ändamål när de används på korrekt sätt, och att de inte medför olägenhet för människors eller djurs hälsa eller oskäligen olägenhet för miljön. Syftet med lagen är dessutom att säkerställa att växtskyddsmedlen används på behörigt sätt.

Syftet med ramdirektivet är att fastställa en ram för att uppnå en hållbar användning av växtskyddsmedel genom att minska de risker och konsekvenser som användningen av växtskyddsmedel innebär för människors hälsa och miljön och genom att främja användningen av integrerat växtskydd och andra alternativa metoder. Ramdirektivet tillämpas i enlighet med artikel 2 på bekämpningsmedel som är växtskyddsmedel enligt definitionen i artikel 3.10 a. Genom den föreslagna lagen genomförs direktivet i fråga, och i paragrafen föreslås bestämmelser om att syftet med lagen är att säkerställa att växtskyddsmedlen används på ett korrekt och hållbart sätt och att minska riskerna med användning av växtskyddsmedel.

2 §. Tillämpningsområde. Ramdirektivet trädde i kraft den 25 november 2009. Medlemsstaterna ska genomföra direktivet senast den 26 november 2011. Det föreslås att direktivet genomförs genom den föreslagna lagen. Enligt förslaget ska lagen tillämpas på sådant som anges i direktivet såsom utbildning och rådgivning inom området för växtskyddsmedel samt utrustning för spridning av växtskyddsmedel och testning av utrustningen. Den föreslagna lagen ska dessutom innehålla bestämmelser om utövande av verksamhet, myndigheter och deras uppgifter,

tillsyn samt administrativa tvångsmedel och påföljder.

Växtskyddsmedelsförordningen tillämpas från och med den 14 juni 2011. Genom den föreslagna lagen föreskrivs också om den tillsyn över växtskyddsmedel och annan verställighet som krävs i växtskyddsmedelsförordningen. Syftet med växtskyddsmedelsförordningen är att säkerställa en hög skyddsnivå för både människors och djurs hälsa och för miljön och samtidigt trygga konkurrenskraften för jordbruket i unionen.

3 §. Förhållande till vissa författningar. I paragrafen föreslås hänvisningar till sådan annan lagstiftning som också tillämpas på växtskyddsmedel.

4 §. Definitioner. Växtskyddsmedel definieras genom hänvisning till definitionen i artikel 2 i växtskyddsmedelsförordningen. Dessutom definieras vissa centrala begrepp som används i den föreslagna lagen. Dessa definieras i enlighet med artikel 3 i ramdirektivet.

I 1 mom. 2 punkten i den föreslagna paragrafen definieras yrkesmässig användare. Enligt artikel 3 punkt 1 i ramdirektivet avses med yrkesmässig användare en person som använder växtskyddsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet. Med yrkesmässig användare avses även operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer.

I 1 mom. 3 punkten i paragrafen definieras distributör. Enligt artikel 3 punkt 2 i ramdirektivet avses med distributör en fysisk eller juridisk person som gör ett växtskyddsmedel tillgängligt på marknaden. Med distributör avses även grossister, detaljhandlare, säljare och leverantörer.

I 1 mom. 4 punkten i paragrafen definieras rådgivare. Enligt artikel 3 punkt 3 i ramdirektivet avses med rådgivare en person som skaffat sig den kunskap som behövs och som ger råd om växtskydd och säker användning av växtskyddsmedel, inom ramen för sin yrkesverksamhet eller en kommersiell tjänst. Med rådgivare avses även privata och allmänna rådgivningsföretag, handelsagenter, livsmedelsproducenter och detaljhandlare i förekommande fall.

I 1 mom. 6 punkten i paragrafen definieras utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Enligt artikel 3 punkt 4 i ramdirektivet avses med utrustning för spridning av växtskyddsmedel en apparat som är särskilt avsedd för spridning av växtskyddsmedel inklusive tillbehör som är nödvändiga för att den ska fungera effektivt, så som till exempel munstycken, manometrar, filter, silar och anordningar för tankrengöring.

I 1 mom. 7 punkten i paragrafen definieras integrerat växtskydd. Enligt artikel 3 punkt 6 i ramdirektivet avses med integrerat växtskydd ett noggrant övervägande av alla tillgängliga växtskyddsmetoder och därpå följande integrering av lämpliga åtgärder som motverkar utvecklingen av populationer av skadliga organismer och håller användningen av växtskyddsmedel och andra former av ingrepp på nivåer som är ekonomiskt och ekologiskt försvarbara och minimerar riskerna för människors hälsa och miljön. Integrerat växtskydd betonar dessutom odlingen av sunda grödor med minsta möjliga ingrepp i jordbruksekosystemen och uppmuntrar naturliga mekanismer för bekämpning av skadegörare och ogräs.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande om att närmare bestämmelser om de allmänna principerna för integrerat växtskydd utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med ramdirektivet.

De allmänna principerna för integrerat växtskydd som finns i bilaga III till ramdirektivet är detaljerad, teknisk styrning och bestämmelser om dem utfärdas således lämpligen genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. I de allmänna principerna för integrerat växtskydd anges hur bekämpningen av skadegörare ska utföras med hjälp av olika åtgärder av vilka kemisk bekämpning är en. I integrerat växtskydd används förebyggande åtgärder såsom växtföljd, lämplig odlingsteknik, växtmaterial som är tåligt, anpassad gödsling och kalkning. Dessutom övervakar man skadegörare och tillämpar tröskelvärden, dvs. man inleder bekämpning först när det finns så mycket skadegörare att den skada de orsakar överstiger kostnaderna för bekämpningen. När det gäller integrerat växtskydd används utöver kemiska metoder också fysikaliska och mekaniska bekämp-

ningsmetoder, såsom flammning av ogräs och ogräsharvning. I integrerad bekämpning är det också viktigt att dokumentera vilka åtgärder som vidtagits. Utifrån en bedömning av detta kan odlaren bättre planera kommande odlingsåtgärder.

2 kap. Allmänna krav på växtskyddsmedel

5 §. Godkännande av växtskyddsmedel för utsläppande på marknaden och för användning. Enligt artikel 28.1 i växtskyddsmedelsförordningen får växtskyddsmedel inte släppas ut på marknaden eller användas om det inte har beviljats produktgodkännande för utsläppande på marknaden i enlighet med förordningen. I artikel 28.2 räknas det upp fall då det är möjligt att avvika från bestämmelsen. Till sådana fall hör bl.a. utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel i forsknings- och utvecklingssyfte. I förordningen föreskrivs om godkännande av verksamma ämnen och om produktgodkännande för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel. Det produktgodkännande för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel som avses i förordningen motsvarar godkännandet av växtskyddsmedel i den gällande lagen. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar gällande lagstiftning.

Skyldigheten att låta godkänna växtskyddsmedel och förbud i samband med det är centrala principer också i den nu gällande lagstiftningen om växtskyddsmedel. På grund av den viktiga betydelse principerna har hänvisas det i lagen till artikeln i fråga i växtskyddsmedelsförordningen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att det ansöknings- och dokumentmaterial som avses i artikel 33 i växtskyddsmedelsförordningen lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket, som är behörig myndighet i ärenden som gäller produktgodkännande av växtskyddsmedel.

6 §. Användning av växtskyddsmedel. Växtskyddsmedel ska enligt den föreslagna paragrafen användas på ett korrekt sätt. Med en korrekt användning avses att användningen sker i enlighet med det konstaterade behovet och med iakttagande av bruksanvisningarna. I 16 § i gällande lag föreskrivs

också om allmänna krav på användningen av växtskyddsmedel.

Även artikel 55 i växtskyddsmedelsförordningen förutsätter att växtskyddsmedel används på ett korrekt sätt. Med korrekt användning av växtskyddsmedel avses enligt växtskyddsmedelsförordningen att principerna för god växtskyddssed tillämpas och att de villkor som har fastställts i enlighet med artikel 31 i växtskyddsmedelsförordningen och som anges genom märkningen uppfylls. Med god växtskyddssed avses praxis enligt vilken behandlingarna med växtskyddsmedel, i enlighet med villkoren för medlens godkända användning, väljs ut, doseras och avpassas tidsmässigt för att säkerställa godtagbar effektivitet med minsta nödvändiga mängd, med vederbörligt beaktande av lokala förhållanden och möjligheterna till odlingsteknisk och biologisk kontroll. Artikel 31 i växtskyddsmedelsförordningen gäller innehållet i produktgodkännandet för utsläppande på marknaden av ett växtskyddsmedel. I produktgodkännandet ska i enlighet med artikel 31.1 anges växtskyddsmedlets användningsområde och användningssyfte. I artikel 31.2 föreskrivs om kraven för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedlet, d.v.s användningsvillkoren. Också i ramdirektivet finns det bestämmelser om korrekt användning.

Enligt artikel 14 i ramdirektivet ska medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja bekämpning av skadegörare med låg insats av växtskyddsmedel, så att yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel byter till metoder som är minst skadliga för människors hälsa och för miljön. Enligt artikeln inkluderar bekämpning av skadegörare med låg insats av växtskyddsmedel integrerat växtskydd.

Till en korrekt användning av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet hör att användningen sker i enlighet med det konstaterade behovet och med iakttagande av bruksanvisningarna. I enlighet med ramdirektivet preciseras det att till en korrekt användning i yrkesverksamhet också hör att de allmänna principerna för integrerat växtskydd följs. Också de föreslagna övergångsbestämmelserna i 50 § gäller yrkesmässig användning. Där bestäms att det till yrkesmässig använd-

ning hör att följa de allmänna principerna för integrerat växtskydd från och med den 1 januari 2014. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att det till en korrekt användning av växtskyddsmedel hör att även de allmänna principerna för integrerat växtskydd följs.

7 §. Hantering och lagring av växtskyddsmedel samt behandling av deras förpackningar och rester. Artikel 13 i ramdirektivet gäller hantering och lagring av växtskyddsmedel samt behandling av deras förpackningar och rester.

I artikel 13.1 krävs att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de i punkten uppräknade arbetsmoment som utförs av yrkesmässiga användare, och i förekommande fall av distributörer, inte medför någon risk för människors hälsa eller för miljön i olika stadier av hanteringen. Arbetsmomenten är följande:

- lagring, hantering, utspädning och blandning av växtskyddsmedel före spridning,
- hantering av förpackningar för och rester av växtskyddsmedel,
- bortskaffande av vätskor som finns kvar i tanken efter spridning,
- rengöring, efter spridning, av den utrustning som använts, och
- återvinning eller bortskaffande av rester av växtskyddsmedel och deras förpackningar i enlighet med unionslagstiftningen om avfall.

I paragrafen föreslås bestämmelser om att verksamhetsutövaren ska iaktta särskild försiktighet vid lagring, hantering, utspädning och blandning av växtskyddsmedel före och under spridningen för att åtgärderna inte ska medföra någon risk för människors hälsa eller för miljön. Med verksamhetsutövare avses enligt den föreslagna 4 § 5 punkten en fysisk eller juridisk person som tillverkar, lagrar, släpper ut på marknaden, distribuerar, importerar, exporterar eller använder växtskyddsmedel eller gör försök med växtskyddsmedel. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att det uppstår risker för människors hälsa eller för miljön på grund av ovarsam hantering av växtskyddsmedel.

Enligt gällande lag ska växtskyddsmedel som inte klassificerats som farliga kemikalier förvaras i sina ursprungliga förpackningar i ändamålsenliga förvaringsutrymmen åtskilda från livsmedel och foder. Denna bestämmel-

se finns också i lagstiftningen om farliga kemikalier. Eftersom den föreslagna paragrafen inte innehåller särskilda bestämmelser om kemikalier som klassificeras som farliga och om andra kemikalier föreslås det att bestämmelsen ges en mer allmän ordalydelse så att alla växtskyddsmedel ska förvaras i ändamålsenliga förvaringslokaler separat från livsmedel och foder.

Också om användaren tillverkar rätt mängd sprutvätska, är det möjligt att det finns kvar vätska i spridningsutrustningens tank efter att spridningen är utförd. Dessa rester ska bortskaffas i enlighet med avfallslagen, om de inte längre kan användas för avsett ändamål. Tomma förpackningar för växtskyddsmedel är likaså avfall och ska bortskaffas i enlighet med avfallslagen. I den föreslagna paragrafen finns en bestämmelse om att tillvaratagande och bortskaffande av rester av växtskyddsmedel och växtskyddsmedlens förpackningar ska ske i enlighet med avfallslagen.

3 kap. **Utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel**

8 §. Utbildning i hantering och användning av växtskyddsmedel. Enligt artikel 5.1 i ramdirektivet ska medlemsstaterna se till att alla yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till lämplig utbildning inom området för växtskyddsmedel. Enligt bestämmelsen ska utbildningen bestå av både grundutbildning och vidareutbildning för att ge kunskap och vid behov uppdatera denna.

Syftet med att använda växtskyddsmedel är att skydda grödors tillväxt genom bekämpning av skadegörare (växtsjukdomar eller skadegörare) eller genom att påverka växternas tillväxt (förhindra icke önskade växters såsom ogräsväxters tillväxt med växtskyddsmedel eller genom att påverka grödornas tillväxt genom tillväxtreglering). Eftersom de flesta växtskyddsmedlen är avsedda att bekämpa organismer finns det nästan alltid risker med att använda dem. Säker användning av växtskyddsmedel förutsätter att användaren känner till de produkter han eller hon använder och bruksanvisningen för dem. Dessutom ska användarna känna till hur den personliga skyddsutrustningen används på korrekt sätt i samband med hantering och

spridning av växtskyddsmedel. Utrustningen för spridning av växtskyddsmedel kan vara tekniskt krävande och användaren ska kunna använda den och sköta underhållet av den, för att spridning som sker med välfungerande spridningsutrustning ska lyckas och gå enligt planerna. Dessutom ska användaren dokumentera användningen av växtskyddsmedel, eftersom användaren av växtskyddsmedel genom att jämföra användningen med uppnådda resultat lär sig och allt bättre kan planera användningen i framtiden.

Enligt den föreslagna paragrafen är det Sakerhets- och kemikalieverkets uppgift att se till att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till utbildning i korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel.

För att ett tillräckligt innehåll i utbildningen ska kunna garanteras föreslås det i 2 mom. en bestämmelse om vad utbildningen ska omfatta. Utbildningen ska enligt förslaget omfatta korrekt, hållbar och säker hantering och användning av växtskyddsmedel samt integrerat växtskydd. Dessutom ska den omfatta kunskap om risker med användningen av växtskyddsmedel och om hantering av riskerna. Utbildningen ska också omfatta användning, underhåll och service av spridningsutrustning, eftersom utrustningens skick inverkar förutom på växtskyddets resultat också på de risker för hälsan och miljön som användningen av växtskyddsmedel medför. Utbildningen ska också omfatta dokumentation över användningen av växtskyddsmedel. Det föreslås att utbildningsprogrammet består av dessa ämnesområden. Utbildningsprogrammet ska pågå i minst åtta timmar och innehållet planeras med hänsyn till målgruppen. Utbildningen ska innehålla både allmän kunskap om växtskyddsfrågor och skraddarsydd kunskap för målgruppen, t.ex. spannmålsodlare eller skogsmaskinsförare.

I bilaga I till ramdirektivet anges de utbildningsämnena som ska ingå i utbildningen. Listan är mycket detaljerad. Det föreslås att närmare bestämmelser om utbildningsprogrammet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

9 §. Utbildningsanordnare. Verksamhetsutövarna är verksamma i väldigt olika branscher. En del är jordbrukare andra är verk-

samma inom grönområdesbranschen. Olika växtodlare har olika produktionsinriktningar och de behöver olika växtskyddsutbildning. Dessutom finns det växtodlare på ett vidsträckt område runt om i Finland, och i olika delar av landet odlas olika växter. Inom växtskyddsmedelsområdet finns dessutom kommersiella rådgivare samt distributörer vid företag som säljer växtskyddsmedel, vilka alla behöver information om växtskyddsmedel i sitt dagliga arbete. För att verksamhetsutövare ska ha möjlighet att delta i för dem skräddarsydd och behövlig utbildning, bör utbildning anordnas med betoning på olika ämnesområden och i olika delar av Finland. För att detta ska vara möjligt kan Säkerhets- och kemikalieverket i enlighet med den föreslagna bestämmelsen på ansökan godkänna utbildningsanordnaren och dennes utbildningsprogram. Utbildningsanordnaren kan vara en fysisk eller en juridisk person. På detta sätt skapas förutsättningar för olika aktörer att anordna t.ex. specialiserad utbildning för spannmålsodlare och egen utbildning för växthusproducenter. En godkänd utbildningsanordnare kan ha flera godkända utbildningsprogram för olika målgrupper.

I det föreslagna 2 mom. krävs av utbildningsanordnaren eller dennes anställda utbildare tillräcklig utbildning i och erfarenhet av växtskyddsmedel och användningen av dem, och att utbildningsprogrammet uppfyller kraven i 8 § 2 mom. På detta sätt säkerställs att den utbildning som ges är av hög kvalitet och nyttig för dem som deltar i utbildningen. Växtskyddsbranschen utvecklas hela tiden, och därför föreslås det i paragrafen att godkännandet av en utbildningsanordnare utfärdas för viss tid, fem år, för att det ska vara möjligt att regelbundet kontrollera behövlig sakkunskap.

Godkännandet kan återkallas, om förutsättningarna för godkännande av utbildningsanordnaren inte längre finns eller om det uppdragas väsentliga brister i anordnandet av utbildningen och aktören inte rättar till dem inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket.

Enligt 4 mom. ska utbildningsanordnaren årligen meddela Säkerhets- och kemikalieverket antalet deltagare i utbildningarna. Utbildningsanordnaren ska bevara handlingar

som gäller anordnandet av utbildning i minst fem år från det att utbildningen anordnades. Säkerhets- och kemikalieverket kan vid behov begära information av utbildningsanordnaren, varvid han eller hon ska lägga fram informationen. Säkerhets- och kemikalieverket använder informationen vid planeringen av tillsynen.

I 5 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om utbildningsanordnare och anordnandet av utbildning får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. På detta sätt kan t.ex. kraven på utbildarens kompetens vid behov preciseras.

10 §. Examen inom området för växtskyddsmedel. Enligt artikel 5.2 i ramdirektivet ska medlemsstaterna införa system för utbildningsbevis och utse de behöriga myndigheter som ska ansvara för genomförandet. Dessa utbildningsbevis ska, som ett minimum, styrka tillräckliga kunskaper i de ämnen som anges i bilaga I till direktivet. Yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare kan förvärva kunskaperna antingen genom deltagande i utbildning eller på annat sätt.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om att man genom den examen inom området för växtskyddsmedel som ska inrättas visar förmåga att på ett tryggt och korrekt sätt hantera och använda växtskyddsmedel.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att examen ska omfatta viktiga ämnesområden med tanke på korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel, såsom korrekt, hållbar och säker användning av växtskyddsmedel, integrerat växtskydd, risker med användningen av växtskyddsmedel och hantering av riskerna, användning, underhåll och service av utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt dokumentation över användningen av växtskyddsmedel. Det föreslås dessutom en bestämmelse om att innehållet i examen ska byggas upp med beaktande av målgruppen. Examen kan t.ex. bestå av en del som är likadan för alla som avlägger examen och en del som riktar sig till den aktuella målgruppen. På detta sätt kan man genom examen kontrollera att den som avlägger examen har de kunskaper i växtskyddsfrågor som är viktiga för honom eller henne. Avläggandet av examen förutsätter

inte att man måste genomgå utbildningen, utan de kunskaper som behövs kan också förvärvas på något annat sätt. En person eller organisation som godkänts som examensanordnare kan anordna examen t.ex. i samband med den utbildning som avses i 8 §.

Över avlagd examen utfärdas ett bevis. Enligt 2 mom. fastställer Säkerhets- och kemikalieverket en mall för beviset. Det föreslås att examen ska gälla en viss tid, dvs. fem år. Genom att examen gäller en viss tid strävar man efter att säkerställa att användarna, distributörerna och rådgivarna följer utvecklingen inom området för växtskyddsmedel. Beviset motsvarar det utbildningsbevis som nämns i direktivet.

Olika anordnares examina inom samma ämnesområde ska dock motsvara varandra vad gäller innehållet och avläggandet i övrigt. För att detta ska kunna säkerställas kan det vara nödvändigt att utfärda närmare bestämmelser om innehållet i och avläggande av examen. Detta är tekniska bestämmelser som lämpligen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. I 3 mom. föreslås det en bestämmelse om detta.

11 §. Examensanordnare. Enligt den föreslagna paragrafen ska Säkerhets- och kemikalieverket se till att det ordnas i 10 § avsedda examina inom området för växtskyddsmedel för yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare i tillräcklig utsträckning. För att det ska vara så lätt som möjligt för verksamhetsutövare att delta i examen på olika håll i Finland föreslås det att Säkerhets- och kemikalieverket godkänner examensanordnare på ansökan.

För godkännandet förutsätts att sökanden eller dennes anställda är väl insatt i examensområdet och har tillräcklig praktisk erfarenhet av området. Examensanordnaren kan vara en fysisk eller en juridisk person. Enligt det föreslagna 2 mom. kan godkännandet återkallas om förutsättningarna för godkännandet inte längre finns eller om det uppdagas väsentliga brister i anordnandet av examen och aktören inte rättar till sin verksamhet inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket. En aktör som godkänts som examensanordnare kan anordna examen t.ex. i samband med den utbildning som avses i 8 §.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska examensanordnaren trots sekretessbestämmelserna lämna behövliga uppgifter om dem som avlagt examen till Säkerhets- och kemikalieverket, där uppgifterna införs i det register som avses i 35 §. Uppgifterna ska lämnas utan dröjsmål efter anordnandet av examen. Uppgifter som ska lämnas är namn, företags- och organisationsnummer eller, om sådant saknas, personbeteckning, modersmål, adress, e-postadress och telefonnummer. De handlingar som gäller anordnande och avläggande av examen ska enligt den föreslagna bestämmelsen bevaras i minst fem år från det att examen anordnades, och de ska på begäran uppvisas för Säkerhets- och kemikalieverket.

På examensanordnare och deras anställda ska enligt 4 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 kap. **Utrustning för spridning av växtskyddsmedel och testning av utrustningen**

12 §. Utrustning för spridning av växtskyddsmedel. I gällande lag föreskrivs att endast för ändamålet lämplig utrustning som är i gott skick och säker att använda får användas för spridning av växtskyddsmedel. Med hjälp av sådan utrustning kan växtskyddsmedel spridas på det avsedda området och doseras enligt bruksanvisningen. Den första meningen i den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll bestämmelsen i 19 § i gällande lag. Bestämmelsen gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att vid behov ingripa om spridningsutrustningen är olämplig.

Från en spruta som inte rengjorts kan det läcka ut växtskyddsmedel i miljön. Till följd av slarvig rengöring kan det bli kvar sprutvätska som innehåller växtskyddsmedel i sprutan. Denna vätska kan skada grödor eller reagera med det växtskyddsmedel som fylls i sprutan nästa gång besprutning sker. För att förebygga sådana problem och för att skydda miljön föreslås det i 1 mom. också en bestämmelse om att sådan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som använts för

spridning av växtskyddsmedel ska rengöras efter användningen.

Spridningsutrustning används i allmänhet i större omfattning för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel än för amatörmässigt bruk. Spridningsutrustningens funktion ska testas av en utomstående testare för att säkerställa att utrustningen fungerar på ett godtagbart sätt. Enligt artikel 8.1 i ramdirektivet ska utrustning för spridning av växtskyddsmedel i yrkesmässig användning testas regelbundet. I paragrafen föreslås som krav för att få använda spridningsutrustning i yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel att spridningsutrustningens korrekta funktion har säkerställts genom regelbunden testning av utrustningen. Det föreslås att testningen sker vart femte år om inte något annat följer av 14 §. Enligt artikel 8.3 i direktivet får avvikelser göras i fråga om den obligatoriska testningen. Det föreslås närmare bestämmelser om avvikelser i 14 §. Över testningen ska enligt det föreslagna 2 mom. upprättas ett protokoll. För att det vid tillsynen ska vara möjligt att fastställa om spridningsutrustningen har testats enligt bestämmelserna, föreslås det att spridningsutrustningen förses med godkännandemärkning när den har godkänts vid testningen.

Eftersom kraven på utrustning för spridning av växtskyddsmedel är av mycket teknisk karaktär föreslås det i 3 mom. att närmare bestämmelser om kraven på utrustning för spridning av växtskyddsmedel och om underhåll av utrustningen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. De krav på utrustning för spridning av växtskyddsmedel som anges i bilaga II till ramdirektivet gäller uppgifter som är av mycket teknisk och detaljerad karaktär. För att få större enhetlighet i verksamheten för de aktörer som utför tester föreslås det dessutom att närmare bestämmelser om testning och godkännandemärkning av spridningsutrustning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Genom ministerieförordning kan det fastställas hur testningen av spridningsutrustningen ska utföras. Testningen ska ändras efter behov så att den överensstämmer med den tekniska utvecklingen för spridningsutrustningen, och således är det

motiverat att bestämmelsen kan ändras förhållandevis lätt.

13 §. Testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. I Finland är ett fungerande system för testning av växtskyddssprutor ett minimikrav för miljöstödet för jordbruket. Inom ramen för testningssystemet har sprutorna testats vart femte år från och med 1995.

I artikel 8 i ramdirektivet krävs att medlemsstaterna ser till att utrustning för spridning av växtskyddsmedel i yrkesmässig användning kontrolleras med jämna mellanrum. I artikel 8.1 i ramdirektivet konstateras att spridningsutrustningen ska testas minst vart femte år fram till 2020 och därefter minst vart tredje år. Enligt artikel 8.2 ska ny utrustning kontrolleras åtminstone en gång inom fem år efter inköpet. Syftet med direktivets bestämmelse är att säkerställa spridningsutrustningens goda funktion och därmed att växtskyddsmedlet hamnar på rätt ställe i rätt mängd. Syftet med bestämmelsen är också att förhindra att växtskyddsmedel hamnar på fel ställen i miljön.

För att åstadkomma ett enhetligt testningssystem föreslås det att Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att testning ordnas. I paragrafen föreslås det att testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel godkänns av Säkerhets- och kemikalieverket på ansökan. Testaren kan vara en fysisk eller juridisk person. På detta sätt säkerställer Säkerhets- och kemikalieverket att all spridningsutrustning testas enligt samma principer. Testaren eller dennes anställda ska ha god kännedom om utrustningen för spridning av växtskyddsmedel och om testningen, så att han eller hon kan utföra testningen på korrekt sätt. I paragrafen föreslås att testaren ska ha tillräcklig kännedom om området och den kompetens och de färdigheter som testningen kräver. Godkännandet av testaren föreslås gälla i fem år och kan återkallas om förutsättningarna för bemyndigandet inte längre finns eller om det uppdagas väsentliga brister i testningen av spridningsutrustningen och aktören inte rättar till dem inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket.

Testaren av utrustning för spridning av växtskyddsmedel ska enligt 2 mom. årligen meddela Säkerhets- och kemikalieverket an-

tal och typ av spridningsutrustning som testats. De handlingar som gäller testningen ska bevaras i minst fem år från testningstidpunkten. Säkerhets- och kemikalieverket kan vid behov begära information av testaren, varvid han eller hon ska lägga fram informationen. Säkerhets- och kemikalieverket använder informationen vid planeringen av tillsynen.

På testaren av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och dennes anställda ska enligt det föreslagna 3 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadestånd ingår i skadeståndslagen.

Testarna ska i enlighet med bestämmelserna årligen meddela Säkerhets- och kemikalieverket antal och typ av spridningsutrustning som testats. Det föreslås att närmare bestämmelser om anmälan utfärdas genom förordning. I förordningen kan t.ex. den spridningsutrustning som ska anmälas definieras enligt typ. Med detta avses indelning av spridningsutrustning t.ex. enligt användningssättet i traktordrivna sprutor, handhållen spridningsutrustning och spridningsutrustning som används i växthus.

14 §. Undantag i fråga om testning. Vid spridning av växtskyddsmedel används olika slag av spridningsutrustning. Medan en del används mycket och på stora områden används andra i mycket liten grad. Också spridningsutrustningens tekniska egenskaper varierar. Det är i enlighet med artikel 8 i ramdirektivet tillåtet att på vissa villkor avvika från den normala tidsplanen för testningen av utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Ett villkor för att få avvika från tidsplanen är enligt artikel 8.3 att en riskbedömning av utrustningen för spridning av växtskyddsmedel har gjorts i fråga om människors hälsa och miljön, i vilken också ingår en bedömning av omfattningen av användningen av utrustningen. Enligt det föreslagna 1 mom. ska Säkerhets- och kemikalieverket bedöma de risker som användningen av utrustningen för spridning av växtskyddsmedel orsakar för människors hälsa och för miljön. I riskbedömningen ingår en bedömning av omfattningen av användningen av spridningsutrustningen. Utgående från riskbedömningen kan

olika tidsplaner för testningen tillämpas på spridningsutrustning, som i den föreslagna paragrafen indelas i tre grupper.

De tre grupperna är följande: 1) sådan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som inte används för besprutning, 2) handhållen utrustning för spridning av växtskyddsmedel, däribland ryggburna sprutor, och 3) annan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som används i mycket liten omfattning. Spridningsutrustning inom den första gruppen kan t.ex. vara utrustning med hjälp av vilken man sprider ut växtskyddsmedel i granulatform. Utrustning inom den andra gruppen kan t.ex. vara en liten handhållen spruta. Sådan utrustning används t.ex. i växthus. De ryggburna sprutorna är såsom namnet antyder sprutor som bärs på ryggen. Ryggburna sprutor används mycket i trädgårdar. Spridningsutrustning som används i mycket liten omfattning kan t.ex. vara tilläggsutrustning på en avverkningsmaskin, som används för spridning av medel som är avsedda för bekämpning av rotticka. Spridningsområdet är litet och de medel som används för närvarande är urea och ett biologiskt växtskyddsmedel som innehåller sporer från pergamentsvamp. Vid bedömningen av om spridningsutrustningen används i liten omfattning bör man beakta den tid utrustningen används och det område som behandlas. Avvikande tidsplaner för testning får dock inte tillämpas på sådan spridningsutrustning som anges i artikel 8.3 a i ramdirektivet. I 2 mom. föreslås bestämmelser i överensstämmelse med ramdirektivet om att avvikande tidsplaner för testning inte får tillämpas på spridningsutrustning med bommar på över 3 meter, däribland spridningsutrustning med bommar som monterats på såningsutrustning, eller på spridningsutrustning som monterats på tåg eller luftfartyg.

Handhållen spridningsutrustning och ryggburna sprutor kan enligt artikel 8.3 b i ramdirektivet undantas från den normala testningen av utrustning för spridning av växtskyddsmedel, om det har gjorts en riskbedömning av dem när det gäller människors hälsa och miljön, i vilken också ingår en bedömning av omfattningen av användningen av dem. I det föreslagna 3 mom. föreskrivs att det genom förordning av jord- och skogs-

bruksministeriet kan bestämmas att spridningsutrustning som används i mycket liten omfattning och som enligt riskbedömningen inte medför någon risk för hälsan eller miljön, kan undantas från testning.

I 4 mom. föreslås att närmare bestämmelser om riskbedömningen av utrustning för spridning av växtskyddsmedel utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Riskbedömningen kräver djupgående sakkunskap och detaljerade kunskaper om växtskyddsmedels egenskaper och om användningen av spridningsutrustning och riskerna med användningen. Det är således ändamålsenligt att närmare bestämmelser om riskbedömningen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. När bedömningar av risker med spridningsutrustning gjorts under en tid och olika tidsplaner för testning bestämts utgående från bedömningarna och denna spridningsutrustning testats, är det på basis av den information som inhämtats eventuellt behövligt att antingen förkorta eller förlänga testningsintervallen. För att det ska vara smidigare att ändra testningsintervallen föreslås det i paragrafen att bestämmelser om tidsplanerna för testning av spridningsutrustning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

15 §. Tester i andra medlemsstater. I artikel 8.6 i direktivet krävs att medlemsstaterna ska sträva efter att erkänna de godkännanden av testning av spridningsutrustning som har utfärdats i andra medlemsstater, förutsatt att de testningsintervall som anges i punkt 1 i artikeln respekteras. Enligt den föreslagna paragrafen anses sådan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som testats i någon annan medlemsstat ha genomgått godkänd testning också i Finland.

5 kap. Utövande av verksamhet

16 §. Information om växtskyddsmedel i samband med försäljningen. I artikel 6.3 i ramdirektivet krävs att distributörer som säljer växtskyddsmedel lämnar allmän information om de risker för människors hälsa och miljön som användningen av växtskyddsmedel är förenad med samt om andra arbetsmoment i samband med användningen av växtskyddsmedel. I paragrafen föreslås en

bestämmelse om att distributören ska se till att köpare av växtskyddsmedel ges tillräcklig information om korrekt och hållbar användning av växtskyddsmedel och om riskerna med att använda växtskyddsmedel och om åtgärder för att minimera dessa risker.

Enligt artikel 6 i ramdirektivet ska medlemsstaterna se till att distributörer har tillräckligt med anställda som innehar ett utbildningsbevis enligt artikel 5.2 i direktivet. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att distributören ska se till att köpare av växtskyddsmedel ges tillräcklig information om korrekt och hållbar användning av växtskyddsmedel och om riskerna med att använda växtskyddsmedel och om åtgärder för att minimera dessa risker.

Distributören ska ha anställda som visat att de har tillräckliga kunskaper om växtskyddsmedel genom att de avlagt den examen inom området för växtskyddsmedel som avses i 10 §. En person som avlagt examen ska finnas tillgänglig vid försäljningen för att ge kunder tillräcklig information om användning av växtskyddsmedel, hälso- och miljörisker samt säkerhetsinstruktioner för de berörda produkterna. I det föreslagna 2 mom. föreskrivs att distributören ska ha tillräckligt med anställda som avlagt examen enligt 10 §. Hur många anställda som distributören ska ha beror på mängden växtskyddsmedel som distributören säljer och på affärens öppettider. Det ska finnas åtminstone en anställd på plats som har avlagt examen. Denne behöver dock inte vara fysiskt närvarande hela tiden, bara han eller hon lätt och snabbt kan nås, t.ex. per telefon.

Alla växtskyddsmedel som används orsakar inte stora risker för hälsan och miljön. Eventuella risker beror framför allt på egenskaperna hos det växtskyddsmedel som används. Den som säljer växtskyddsmedel ska kunna informera om vilka egenskaper de produkter han eller hon säljer har, i synnerhet om det är fråga om ett växtskyddsmedel med skadliga egenskaper. Enligt artikel 6.1 i direktivet kan små distributörer beviljas undantag från bestämmelsen, om de säljer växtskyddsmedel endast för icke yrkesmässig användning och inte säljer växtskyddsmedel som klassificeras som giftiga, mycket giftiga, cancerframkallande, mutagena eller repro-

duktionstoxiska enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat. I 2 mom. föreslås i enlighet med detta en bestämmelse om att anställda som avlagt examen dock inte krävs om växtskyddsmedel säljs endast för icke yrkesmässig användning och preparaten inte klassificeras som giftiga, mycket giftiga, cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska enligt kemikalielagstiftningen.

17 §. Användning av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet samt försäljning eller annan överlåtelse av växtskyddsmedel för användning i yrkesverksamhet. Enligt det föreslagna 1 mom. får växtskyddsmedel användas i yrkesverksamhet endast av personer som avlagt sådan examen inom området för växtskyddsmedel som avses i 10 §. Med användning av växtskyddsmedel avses här utöver egentlig spridning av växtskyddsmedel även planering av växtskyddet och beslut om användningen av växtskyddsmedel och hantering av preparaten före spridningen. Växtskyddsmedel är ofta skadliga och fel användning av dessa medel kan medföra risker för hälsan och miljön. Examen visar att personen i fråga kan hantera och använda växtskyddsmedel på ett säkert och korrekt sätt. Genom att kräva att yrkesmässiga användare har avlagt examen strävar man efter att utveckla användningen av växtskyddsmedel i enlighet med ramdirektivets och lagens syften, så att de risker för människors hälsa och för miljön som användningen medför ska minska.

Enligt artikel 6.2 i ramdirektivet ska medlemsstaterna vidta åtgärder för att begränsa försäljningen av växtskyddsmedel som är avsedda för yrkesmässig användning till personer som innehar ett utbildningsbevis enligt artikel 5.2. I 2 mom. föreslås att växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning får säljas eller på annat sätt överlåtas endast mot uppvisande av ett i kraftvarande bevis över att en sådan examen inom området för växtskyddsmedel som avses i 10 § har avlagts. Växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning är ofta förknippade med någon särskild fara eller risk. För att denna särskilda

fara eller risk ska hållas under kontroll är det viktigt att den som hanterar medlet har tillräckliga kunskaper om korrekt hantering av växtskyddsmedel. Genom att kräva att köparen uppvisar bevis över avlagd examen kan man säkerställa att köparen har kompetens att hantera medlet på korrekt sätt.

18 §. Godkännande av institutioner som testar växtskyddsmedel. I 25 § i gällande lag föreskrivs att Säkerhets- och kemikalieverket kan godkänna institutioner som testar den biologiska effektiviteten och användbarheten hos växtskyddsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket kan godkänna en institution som för testningen har kompetent personal, ändamålsenlig utrustning, lämpliga utrymmen och testningsplatser samt anvisningar om förfaringsätt, vilka alla ska uppfylla de krav som ställs på god testningsverksamhet.

Godkännandet av institutionen kan återkallas, om institutionens verksamhet inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännandet och om institutionen inte avhjälpel missförhållandena inom en av Säkerhets- och kemikalieverket utsatt skälig tid eller om institutionen på ett väsentligt sätt bryter mot vad som i gällande lag eller med stöd av den föreskrivs om växtskyddsmedel eller testning av dem. Närmare bestämmelser om de krav på god testningsverksamhet som avses i 1 mom. i den gällande paragrafen och om godkännandet och förfarandet vid godkännande av en institution har utfärdats genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet (JSMf om examen gällande användning av växtskyddsmedel, om godkännande av institutioner som utför testning samt om försöks- och forskningsverksamhet 59/07, nummer i författningssamlingen 1149/2007).

I artikel 54 i växtskyddsmedelförordningen föreskrivs om forskning och utveckling. Enligt artikeln får det med avvikelse från artikel 28 göras sådana experiment eller tester i forsknings- eller utvecklingssyfte som innebär utsläpp i miljön eller användning av ett visst växtskyddsmedel, trots att växtskyddsmedlet inte har produktgodkänts. Experiment eller tester tillåts endast om den medlemsstat på vars territorium experimentet eller testet ska utföras har bedömt tillgängliga uppgifter och beviljat ett tillstånd för försöksändamål. I artikel 54.1 föreskrivs också att medlemssta-

ten får bevilja ett förhandstillstånd för ett experiment- eller testprogram eller kräva ett tillstånd för varje experiment eller test.

I artikel 54.2 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs att sökanden ska lämna ansökan med handlingar till den medlemsstat på vars territorium experimentet eller testet ska utföras. Ansökan ska innehålla alla tillgängliga uppgifter för att det ska vara möjligt att göra en bedömning av eventuella effekter på människors och djurs hälsa eller miljön.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs, liksom i gällande lag, om godkännande av institutioner som testar växtskyddsmedel. På detta sätt preciseras den möjlighet som ges medlemsstaterna i förordningen att bevilja ett förhandstillstånd för ett experiment- eller testprogram. Dessutom föreskrivs att godkännandet av institutionen kan återkallas, om institutionens verksamhet inte längre uppfyller de föreskrivna kraven och om institutionen inte har avhjälpt bristerna inom en av Säkerhets- och kemikalieverket utsatt tid. Enligt paragrafen kan godkännandet återkallas om institutionen på ett väsentligt sätt bryter mot vad som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller i den föreslagna lagen. Liksom i gällande lag föreslås det att närmare bestämmelser om kraven på god testningsverksamhet samt om godkännande och förfarandet vid godkännande av en institution utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

19 §. Försök och forskning. I artikel 54 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs om forskning och utveckling. Enligt artikel 54.1 får experiment eller tester i forsknings- eller utvecklingssyfte som innebär utsläpp i miljön av icke godkända växtskyddsmedel göras, om den medlemsstat på vars territorium experimentet eller testet ska utföras har bedömt tillgängliga uppgifter och beviljat ett tillstånd för försöksändamål. I artikeln föreskrivs också att medlemsstaten får bevilja ett förhandstillstånd för ett experiment- eller testprogram eller kräva ett tillstånd för varje experiment eller test.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs att sådana försök i forsknings- och utvecklingssyfte som förutsätter att ett växtskyddsmedel som inte är godkänt släpps ut i miljön får ut-

föras med Säkerhets- och kemikalieverkets tillstånd.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs, liksom i gällande lag, om villkoren för beviljande av tillstånd.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs, liksom i gällande lag, att ett tillstånd som avses i 1 mom. dock inte behövs, om den institution som utför försök har godkänts som en i 18 § avsedd institution som testar den biologiska effektiviteten och användbarheten hos växtskyddsmedel. En sådan institution ska i god tid innan försöket inleds lämna Säkerhets- och kemikalieverket uppgifter om det ämne som används vid försöket, ämnets användningsändamål och dosering, försökets omfattning och varaktighet samt om uppskattade hälso- och miljökonsekvenser.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs att ett försök med växtskyddsmedel ska avbrytas om det under försöket framgår att preparatet har sådana betydande skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön som inte har kunnat förutses när tillståndet beviljades eller anmälan enligt 3 mom. gjordes. Säkerhets- och kemikalieverket ska utan dröjsmål underrättas om saken. Säkerhets- och kemikalieverket kan enligt 5 mom. återkalla tillståndet för försök, om tillståndshavaren på ett väsentligt sätt bryter mot tillståndsvillkoren.

En ansökan med handlingar som avses i artikel 54.2 i växtskyddsmedelsförordningen ska lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar förfarandet enligt gällande lag. I 6 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om tillstånd, innehållet i ansökan om tillstånd och i anmälan om försöket samt om försöks- och forskningsverksamheten utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Det är fråga om mycket detaljerade och tekniska bestämmelser, som lämpligen utfärdas genom förordning av ministeriet.

20 §. Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning. Enligt artikel 9.1 i ramdirektivet ska medlemsstaterna förbjuda flygbesprutning utom i särskilda fall. Enligt artikel 9.3 i direktivet ska medlemsstaterna utse de myndigheter som är behöriga att fastställa de

särskilda villkor enligt vilka flygbesprutning får utföras.

Flygbesprutning utförs i praktiken inte längre i Finland utom i undantagsfall vid bekämpning av insektskador i skog. Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning kan godtas endast i undantagsfall om skadegöraren medför ett omedelbart hot och ett sådant hot som inte kan avvärjas effektivt på annat sätt. Vid flygbesprutning är risken för att växtskyddsmedlet ska spridas utanför målområdet större än när det sprids med andra metoder. Det är dock nödvändigt att hålla kvar möjligheten att utföra flygbesprutning, för att det ska finnas beredskap för alla möjliga situationer som kan utgöra hot mot växternas sundhet. Enligt det föreslagna 1 mom. är flygbesprutning, liksom för närvarande, förbjudet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs liksom nu om undantag från förbudet mot flygbesprutning i 1 mom. Enligt förslaget får Livsmedelssäkerhetsverket eller jord- och skogsbruksministeriet fatta beslut om flygbesprutning, om situationen är så pass allvarlig att flygbesprutning i praktiken är den enda effektiva metoden för att avvärja hotet. Det föreslås dock att hänvisningarna till enskilda paragrafer i författningarna utelämnas.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs att ett beslut om flygbesprutning med växtskyddsmedel ska innehålla uppgifter om spridningsområdet, bekämpningsåtgärderna och tidpunkten för dem samt om det växtskyddsmedel som används vid bekämpningen.

21 §. Förutsättningar för spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning. Flygbesprutning får enligt direktivet tillåtas om det inte finns fungerande alternativ, eller också ska flygbesprutningen innebära klara fördelar i form av minskad påverkan på människors hälsa och på miljön jämfört med markbaserad spridning av växtskyddsmedel.

Det föreslås därför att flygbesprutning får tillåtas endast om flygbesprutningen ger klara fördelar jämfört med markbaserad spridning av växtskyddsmedel. Det växtskyddsmedel som används ska ha godkänts av Säkerhets- och kemikalieverket för flygbesprutning efter en bedömning av riskerna i samband med flygbesprutning. Den som ut-

för flygbesprutningen ska ha tillräckliga kunskaper om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning och färdigheter att utföra flygbesprutning. Som bevis på kunskaperna och färdigheterna ska denna person ha ett bevis på avlagd examen inom området för växtskyddsmedel som avses i 10 §. Dessutom ska den som utför flygbesprutningen ha tillgång till lämplig och enligt 12 § 2 mom. testad utrustning för flygbesprutning.

22 §. Utförande av flygbesprutning. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om hur spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning ska utföras och om villkoren för utförandet. Enligt det föreslagna 1 mom. ska spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning utföras särskilt omsorgsfullt och så att detta inte medför fara för människors eller djurs hälsa eller orsakar oskälig olägenhet för miljön. I god tid innan flygbesprutningen utförs ska närings-, trafik- och miljöcentralen, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, hälsoskyddsmyndigheten och kommunalveterinären underrättas om åtgärden. Liksom i gällande lag föreslås det att flygbesprutning utförs under övervakning av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Jämfört med gällande lag slopas kravet på att spridningsområdet ska märkas ut i terrängen. I och med den tekniska utvecklingen behöver flygaren inte längre tavlor som placerats ut i terrängen, utan det går att lokalisera spridningsområdet med hjälp av flygplanets positionsbestämningsutrustning.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid flygbesprutning och de anmälningar som ska lämnas om spridningen utfärdas, liksom enligt gällande lag, genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriets förordning om spridning av växtskyddsmedel från luften (60/07, nummer i författningssamlingen 1150/2007) har utfärdats med stöd av gällande lag.

6 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

23 §. Allmän styrning och tillsyn. Det föreslås att den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av den föreslagna lagen liksom nu ska höra till jord- och

skogsbruksministeriet. Motsvarande bestämmelse finns i 28 § i gällande lag.

24 §. Tillsynsmyndigheter. I paragrafen föreslås bestämmelser om de egentliga tillsynsmyndigheterna. Säkerhets- och kemikalieverket är den myndighet som bär det huvudsakliga ansvaret för verkställigheten och tillsynen och svarar för tillsynen över att lagstiftningen följs och för organiseringen av tillsynen. Enligt artikel 75 i växtskyddsmedelsförordningen ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet. Säkerhets- och kemikalieverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 75.1 och den nationella myndighet som avses i artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen. Den behöriga myndigheten svarar för att skyldigheterna enligt växtskyddsmedelsförordningen fullgörs. Den nationella myndigheten ska samordna och säkerställa alla nödvändiga kontakter med sökande, övriga medlemsstater, kommissionen och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet. Dessutom anlitar Säkerhets- och kemikalieverket närings-, trafik- och miljöcentralerna vid tillsynen.

Enligt det föreslagna 2 mom. övervakas importen och exporten av växtskyddsmedel liksom nu förutom av Säkerhets- och kemikalieverket också av tullverket.

25 §. Auktoriserade inspektörer. Enligt det föreslagna 1 mom. kan Säkerhets- och kemikalieverket liksom nu vid tillsynen utöver närings-, trafik- och miljöcentralerna också anlita de inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för uppdraget. De auktoriserade inspektörerna är personer utanför den egentliga myndighetsorganisationen som bistår myndigheterna vid tillsynen. Säkerhets- och kemikalieverket svarar för att de auktoriserade inspektörerna har kompetens för sina uppdrag. I praktiken kan bemyndigandenas innehåll och inspektörernas behörighetskrav och andra villkor variera beroende på inspektionsuppdraget, inspektörens verksamhetsområde eller placeringsort och andra motsvarande faktorer. En auktoriserad inspektör ska dock alltid för skötseln av det uppdrag som bemyndigandet gäller ha tillräcklig yrkeskompetens inom området för växtskyddsmedel eller annan yrkeskompetens för tillsynen över att lagen följs. Till exempel ska det krävas att en auktoriserad inspektör som grans-

kar verksamhetsutövarens dokumentation har tillräcklig kännedom om de krav som ställs på dokumentation.

Det kan vara ändamålsenligt att den verksamhet som föreslås i paragrafen till vissa delar flyttas utanför myndighetsorganisationen för att tillsynsverksamheten ska vara smidig och effektiv. Detta skulle också minska myndigheternas behov av tilläggsresurser. Att anlita auktoriserade inspektörer för tillsynsuppdrag kan i vissa fall vara ändamålsenligt med tanke på yrkesmässiga och tekniska särdrag i samband med de omständigheter som är föremål för tillsyn. Vanligtvis är det landsbygdscentralernas rådgivare som fungerar som auktoriserade inspektörer.

De auktoriserade inspektörerna står under Säkerhets- och kemikalieverkets tillsyn och för dem gäller samma bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar som för tjänstemännen. I det föreslagna 2 mom. har för tydlighetens skull tagits med en bestämmelse om det straffrättsliga tjänsteansvar och skadeståndsansvar som tillämpas på auktoriserade inspektörer. Auktoriserade inspektörer ska på begäran visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande. Syftet med de föreslagna bestämmelserna är att trygga att de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och kraven på god förvaltning tillgodoses när det gäller kontroller som utförs av personer utanför myndighetsorganisationen.

26 §. Statistikmyndigheter. I paragrafen finns bestämmelser om myndigheterna som framställer den statistik som avses i artikel 1.2 i statistikförordningen. I statistikförordningen föreskrivs om framställning av statistik över utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel. Statistik framställs för att det med hjälp av den ska vara möjligt att bedöma Europeiska unionens politik för hållbar utveckling och att beräkna relevanta indikatorer på hälso- och miljöriskerna i samband med användning av växtskyddsmedel.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om att Säkerhets- och kemikalieverket ska framställa den statistik över de årliga mängderna växtskyddsmedel som släpps ut på marknaden som avses i artikel 1.2 första strecksatsen i statistikförordningen i enlighet med bilaga I till förordningen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral ska framställa den statistik över de årliga förbrukade mängderna växtskyddsmedel som avses i artikel 1.2 andra strecksatsen i statistikförordningen i enlighet med bilaga II till förordningen.

27 §. Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrättningar. I den riskbedömning som krävs för godkännande av växtskyddsmedel och som regleras i kapitel II och III i växtskyddsmedelsförordningen deltar i Finland vid behov flera myndigheter förutom Säkerhets- och kemikalieverket. I den föreslagna paragrafen fastställs på samma sätt som i 15 § i gällande lag uppgifterna för de andra myndigheterna som deltar i utvärderingsarbetet. I Finland är Säkerhets- och kemikalieverket samordnande myndighet i fråga om arbetet med riskbedömning av växtskyddsmedel.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldigheten för vissa statliga myndigheter och inrättningar att utföra kontroller av ämnen och preparat som är avsedda som växtskyddsmedel i syfte att utreda förutsättningarna för godkännande av dem, och att ge utlåtanden om saken till Säkerhets- och kemikalieverket när det gäller det egna kompetensområdet. Sakkunnigmyndigheternas och sakkunniginrättningarnas kontrollarbete består av bedömningar av undersökningar och uppgifter som lämnats i samband med ansökan om godkännande samt av riskbedömningar i anslutning till bedömningen av om villkoren för godkännande är uppfyllda.

7 kap. Tillsyn

28 §. Allmänna principer för organisering av tillsynen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i den gällande lagen. I paragrafens 1 mom. föreslås bestämmelser om allmänna principer för organisering av tillsynen, t.ex. objektivitet, regelbundenhet och ändamålsenlighet, samt om sätten att utföra tillsynen och de olika faserna i tillsynen. Dessutom ska övervakningen effektiviseras om det kan misstänkas att ett preparat eller en verksamhetsutövars verksamhet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag el-

ler med stöd av dem. Syftet med bestämmelsen är att stödja en adekvat organisering av tillsynen och säkerställa ett rättvist och korrekt inriktande av tillsynen.

Tillsynsmyndigheten ska enligt det föreslagna 2 mom. på samma sätt som enligt det nuvarande förfarandet dessutom vid behov ge nödvändiga råd eller uppmaningar när det gäller iakttagandet av bestämmelserna om växtskyddsmedel. Tillsynsmyndighetens instruktionsskyldighet gäller dock endast meddelande av anvisningar på allmän nivå om tillämpningen av lagstiftningen, och myndigheten är inte skyldig att ge detaljerade råd till en verksamhetsutövare i enskilda fall. När det gäller omfattningen av instruktionerna ska man också beakta att tilliten till tjänstemännens opartiskhet inte får äventyras till följd av instrueringen.

Närmare bestämmelser om de allmänna principer som ska följas vid organiseringen av tillsynen får enligt det föreslagna 3 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

29 §. Tillsynsplan. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 32 § i gällande lag. I 1 mom. i paragrafen finns bestämmelser om den tillsynsplan som årligen ska utarbetas. Med hjälp av tillsynsplanen kan Säkerhets- och kemikalieverket som i huvudsak ansvarar för tillsynen styra andra tillsynsmyndigheter att följa principerna och målen för tillsynsverksamheten samt de årligen fastställda tyngdpunkterna i verksamheten. Genom bestämmelsen främjas också en långsiktig och planmässig tillsyn samt öppenhet gentemot verksamhetsutövaren. När tillsynen planeras ska Säkerhets- och kemikalieverket samarbeta med Evira och tullverket.

Det föreslagna 2 mom. innehåller krav som gäller innehållet i tillsynsplanen. I planen preciseras årligen vart myndigheterna ska rikta tillsynen, dvs. vilka objekt som ska inspekteras t.ex. på basis av en riskanalys och kontrollfrekvensen för dessa objekt. De inspektioner som tas med i tillsynsplanen behöver nödvändigtvis inte gälla hela landet, utan de kan vid behov också riktas till enbart en del av landet.

Enligt det föreslagna 3 mom. får närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll på samma sätt som nu utfärdas genom

förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Genom en ministerieförordning styrs vid behov de krav som ställs på utarbetandet av en tillsynsplan på ett sätt som är ändamålsenligt för genomförandet av tillsynen.

30 §. Inspektionsrätt. Det föreslagna 1 och 2 mom. motsvarar i sak 33 § i gällande lag. Det är dock nödvändigt att inspektionsrätten sträcker sig också till den plats där utrustning för spridning av växtskyddsmedel förvaras för att uppnå en täckande tillsyn. I paragrafen föreslås bestämmelser om tillsynsmyndigheternas och de auktoriserade inspektörernas befogenheter när de utför inspektioner. Tillsynen förutsätter att den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till de lokaler där föremålet för inspektionen förvaras. Tillsynen förutsätter också att den som utför inspektionen har rätt att kontrollera den dokumentation som krävs av aktören och att ta prover av växtskyddsmedel och produkter som behandlats med dem samt av marken eller av vattnet. I praktiken kommer de prov som tas att ha av ringa värde i pengar mätt och proven kan tas avgiftsfritt.

Enligt det föreslagna 2 mom. får inspektion eller provtagning i lokaler eller utrymmen som används för permanent boende på samma sätt som nu utförs endast av en myndighet och endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till ett förfarande som enligt lag är straffbart. I samband med inspektioner finns det i regel inget behov av att få tillträde till bostäder, eftersom inspektionerna i allmänhet riktar sig mot den plats där växtskyddsmedel tillverkas, marknadsförs eller används. Ibland kan det dock uppstå situationer där det med tanke på genomförandet av den föreslagna lagen och för att uppnå syftet med inspektionen är nödvändigt att verifiera sådana omständigheter eller saker i verksamhetsutövarens bostad som man inte på annat sätt kan få klarhet i. Till exempel den dokumentation som krävs av verksamhetsutövaren eller icke-godkända växtskyddsmedel kan förvaras i verksamhetsutövarens hem.

Enligt 3 mom. i den föreslagna paragrafen har Europeiska unionens inspektörer samma rätt att utföra inspektion och få uppgifter av

verksamhetsutövaren som finska tillsynsmyndigheter. Tillsynsmyndigheten ska samarbeta med EU:s inspektörer.

31 §. Rätt att få uppgifter. Det föreslagna 1 mom. motsvarar delvis 34 § i gällande lag. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande av utbildningsanordnare och examensanordnare samt testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Paragrafen innehåller bestämmelser om rätten att få uppgifter som är nödvändiga för inspektioner enligt lagen och för tillsynen. Tillsynen förutsätter att de som utför inspektionerna har rätt att av verksamhetsutövaren, den utbildningsanordnare som avses i 9 §, den examensanordnare som avses i 11 § och den testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel i 13 § få de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

32 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 36 § i gällande lag. I lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) bestäms om rätten att ta del av myndigheternas offentliga handlingar samt om tystnadsplikt för den som är verksam vid en myndighet, om handlingssekretess samt andra för skyddande av allmänna och enskilda intressen nödvändiga begränsningar av rätten att ta del av en handling.

En myndighet kan lämna uppgifter till en annan myndighet ur en sekretessbelagd handling bl.a. om det genom lag uttryckligen föreskrivs särskilt om rätten att lämna ut eller att få uppgifter. Enligt den föreslagna paragrafen ska sådana i övrigt sekretessbelagda uppgifter som nämns i paragrafen på samma sätt som nu få lämnas ut till de myndigheter som övervakar att den föreslagna lagen iaktas för utförande av uppdrag enligt lagen samt till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott. Uppgifter får lämnas ut endast för utredning av brott som är sådana att det enligt 5 kap. 1 § i tvångsmedelslagen (450/1987) är tillåtet att företa husrannsakan för utredning av dem. Uppgifter får också lämnas ut till organ och inspektörer, om detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland.

33 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Det föreslagna 1 och 2 mom. motsvarar i sin helhet 37 § i gällande lag. Enligt 1 mom. i den

föreslagna paragrafen ska tillsynsmyndigheterna eller de auktoriserade inspektörerna omedelbart underrätta den behöriga myndigheten, om de vet eller har skäl att misstänka att som växtskyddsmedel används ett annat ämne än ett sådant som godkänts som växtskyddsmedel, eller att den felaktiga användningen av ett växtskyddsmedel kan medföra fara. Utifrån denna anmälan vidtar de behöriga myndigheterna nödvändiga åtgärder för att avvärja faran eller andra nödvändiga åtgärder.

Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen ska tillsynsmyndigheten eller auktoriserade inspektörer för att ett preparat ska kunna bortskaffas underrätta den kommunala miljövårdsmyndigheten, om de observerar växtskyddsmedel vars godkännande har återkallats eller annars upphört. Det handlar i dessa fall om problemavfall enligt avfallslagen och även de behöriga myndigheterna och åtgärderna fastställs utifrån lagstiftningen om avfall.

34 §. Handräckning. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 38 § i gällande lag. Enligt paragrafen kan tillsynsmyndigheten vid behov få handräckning av tullmyndigheterna samt polis- och räddningsmyndigheterna för att utföra uppdrag enligt den föreslagna lagen och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

35 §. Tillsynsregister och information om växtskyddsmedel. Tillsynen över växtskyddsmedel förutsätter att det finns tillräckligt omfattande uppgifter om de godkända växtskyddsmedlen. Säkerhets- och kemikalieverket ska i tillsynssyfte föra register över godkända växtskyddsmedel, utbildningsanordnare och examensanordnare, testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och personer som har avlagt examen inom området för växtskyddsmedel.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs på samma sätt som nu att det i Säkerhets- och kemikalieverkets register ska införas de uppgifter om produktgodkända växtskyddsmedel som behövs för tillsynen. I registret införs namn på innehavaren av produktgodkännandet och dennes eventuella företrädare samt kontaktuppgifter, preparatets namn, det verksamma ämnet i preparatet och mängden av ämnet, preparatets användningsändamål, preparatets

bruksanvisning, begränsningarna i användningen, varningar och andra märkningar på förpackningar, giltighetstiden för produktgodkännandet, och uppgifter enligt 26 § 1 mom. om de årliga mängderna växtskyddsmedel som har släppts ut på marknaden.

I registret införs också identifikationsuppgifter om utbildningsanordnare som avses i 9 §, examensanordnare som avses i 11 §, de testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel som avses i 13 § samt om personer som har avlagt sådan examen som avses i 10 §. Identifikationsuppgifterna omfattar namn, företags- och organisationsnummer eller, om sådant saknas, personbeteckning, modersmål, adress, e-postadress och telefonnummer. När det gäller personer som har avlagt examen inom området för växtskyddsmedel, registreras dessutom dagen då examen upphör att gälla. Säkerhets- och kemikalieverket övervakar och kvalitetsreviderar regelbundet aktörerna. Uppgifterna i registret används vid planeringen och genomförandet av den tillsyn Säkerhets- och kemikalieverket utövar. Tillsynsmyndigheten ska för att t.ex. kunna kontrollera försäljarnas kompetens ha uppgifter om dem som avlagt examen, inklusive deras kontaktuppgifter. Uppgifterna i registret används även när handlingsprogrammet enligt 44 § utvärderas och rapporteras.

I artikel 57 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs att medlemsstaterna på elektronisk väg ska hålla information tillgänglig för allmänheten om de växtskyddsmedel som produktgodkänts eller vilkas produktgodkännande återkallats i enlighet med förordningen. Informationen ska åtminstone innehålla följande uppgifter om ett växtskyddsmedel: namn eller firma för innehavaren av produktgodkännandet och numret på produktgodkännandet, produktens handelsnamn, typ av beredning, namnet på och kvantitet av varje verksamt ämne, skyddsämne eller synergist som produkten innehåller, klassificeringen, risk- och skyddsfraser, användningsområde, skälen för upphävandet av ett produktgodkännande, om dessa avser säkerhetshänsyn, samt en förteckning över mindre användningsområden. I paragrafens 4 mom. konstateras att Säkerhets- och kemikalieverket på elektronisk väg ska hålla den information tillgänglig för allmänheten som avses i arti-

kel 57.1 i växtskyddsmedelsförordningen och som gäller de växtskyddsmedel som har produktgodkänts eller vilkas produktgodkännande har återkallats.

Enligt 5 mom. har tillsynsmyndigheterna enligt den föreslagna lagen rätt att använda registret. Personuppgifterna enligt 2 mom. 1 punkten för en registrerad fysisk person avförs ur registret tio år efter det att giltighetstiden för godkännandet av växtskyddsmedlet har löpt ut. I praktiken har det visat sig att rester av växtskyddsmedel kan hittas i t.ex. grundvattnet över tio år efter det att användningen av växtskyddsmedlet upphört, och därför kan det med tanke på tillsynen anses motiverat att alla uppgifter om ett preparat sparas i registret i tio år. De ursprungliga handlingarna om godkännande är vid behov tillgängliga också efter denna tidsfrist t. Identifikationsuppgifterna enligt 3 mom. för en fysisk person som avses i 9, 11 eller 13 § avförs ur registret två år efter det att godkännandet av aktören i fråga har upphört att gälla och uppgifterna om någon som avlagt examen som avses i 10 §, två år efter det att examen har upphört att gälla. Ett godkännande av utbildningsanordnare och examensanordnare och av testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel är giltigt i fem år. Examen är även giltig i fem år. För tillsynen kan det behövas uppgifter också en kort tid efter det att ett godkännande eller en examen har upphört att gälla. Det är därför motiverat att uppgifterna sparas i registret två år efter det att godkännandet av en aktör, eller en examen har upphört att gälla. Bestämmelser om insamling av personuppgifter och införande av personuppgifter i registret samt bestämmelser om användning och utlämnande av registeruppgifter finns dessutom i personuppgiftslagen (523/1999) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

36 §. Offentliggörande av tillsynsresultat. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 40 § i gällande lag. Paragrafen gäller offentliggörande av tillsynsresultat. De sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras. Offentliggörandet av resultaten ökar öppenheten i verksamheten och effektiviserar tillsynen. Resultat som offentliggörs är bl.a. statistiska uppgifter om växtskyddsmedel och om de verksamhetsutövare som

omfattas av tillsynen, uppgifter om antalet inspektioner och provmängder samt om observationer som gjorts vid tillsynen, t.ex. om överträdelser av lagstiftningen. Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultat får vid behov utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

8 kap. **Administrativa tvångsmedel och påföljder**

37 §. Föreläggande. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak 41 § i gällande lag. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande av växtskyddsmedelsförordningen. Enligt den föreslagna paragrafen kan en tillsynsmyndighet besluta att verksamhetsutövaren inom en utsatt tid ska fullgöra sina skyldigheter, om verksamhetsutövaren inte iakttar bestämmelserna om växtskyddsmedel, och om bristerna inte är sådana att de förutsätter att verksamheten förbjuds enligt 38 §. Bestämmelsen används vid sådana brister i verksamheten som verksamhetsutövaren kan rätta till och som inte medför fara för t.ex. människors eller djurs hälsa eller för miljön om de kvarstår. Brister som avses i bestämmelsen kan t.ex. vara brister i den dokumentationsskyldighet som avses i artikel 57 i växtskyddsmedelsförordningen eller sådana brister i märkningen på ett preparats förpackning som är av mindre betydelse för en korrekt och trygg användning av ett växtskyddsmedel. Tidsfristens längd beror på bristens art och på hur snabbt bristen kan avhjälpas. Det föreläggande för att avhjälpa brister som avses i bestämmelsen ska även meddelas före t.ex. det återkallande av godkännandet av en institution som avses i 18 § 2 mom.

38 §. Förbud. Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 42 § i gällande lag. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande av växtskyddsmedelsförordningen. Den föreslagna paragrafens 1 mom. 1 punkt innehåller ett kraftigare medel för Säkerhets- och kemikalieverket att ingripa i ett författningsstridigt förfarande än det föreläggande som avses i 37 §. Enligt den punkten kan Säkerhets- och kemikalieverket utfärda ett förbud mot ett växtskyddsmedel. I artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs om de krav

som ett växtskyddsmedel ska uppfylla. Användning av icke-godkända växtskyddsmedel kan medföra allvarlig fara för människor, djur och miljö. Enligt 1 mom. 1 punkten i den föreslagna paragrafen kan tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden, användning och import eller export av växtskyddsmedel förbjudas, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller med stöd av dem.

I 1 mom. 2 punkten ingår en bestämmelse i enlighet med artikel 69 i växtskyddsmedelsförordningen om förfarandet i fråga om ett godkänt preparat som medför hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön. Utsläppandet på marknaden eller användningen av ett godkänt preparat kan förbjudas, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra den omedelbara fara som avses i bestämmelsen. Enligt artikel 70 i växtskyddsmedelsförordningen får kommissionen i extrema nödsituationer tillfälligt anta nödfallsåtgärder efter samråd med den eller de berörda medlemsstaterna och efter att ha informerat de övriga medlemsstaterna. Om en medlemsstat officiellt har informerat kommissionen om behovet av att vidta nödfallsåtgärder och inga åtgärder har vidtagits i enlighet med artiklarna 69 och 70 i växtskyddsmedelsförordningen, föreskrivs i artikel 71.1 i växtskyddsmedelsförordningen om medlemsstatens möjlighet att anta tillfälliga skyddsåtgärder. Enligt 1 mom. 2 punkten i bestämmelsen kan Säkerhets- och kemikalieverket förbjuda att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön.

I artikel 65 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs om märkningen på förpackningar för växtskyddsmedel. Felaktiga märkningar på förpackningen kan leda till att växtskyddsmedlet används på fel sätt, vilket innebär att de kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön. Säkerhets- och kemikalieverket kan enligt 1 mom. 3 punkten förbjuda att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på växtskyddsmedlets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel

som kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

På obärgad skörd tillämpas inte bestämmelserna om livsmedel, även om skörden är avsedd att användas som livsmedel. För att säkerställa att produkter som behandlats med växtskyddsmedel och som är farliga för hälsan inte kan komma in i livsmedelskedjan, kan Säkerhets- och kemikalieverket enligt 1 mom. 4 punkten förbjuda att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan medföra fara för människors eller djurs hälsa. Förbudet används, om skörden har behandlats med något annat växtskyddsmedel än ett sådant som godkänts i enlighet med den föreslagna lagen, eller om ett godkänt växtskyddsmedel har använts t.ex. i för stora mängder eller annars felaktigt så att detta kan orsaka sådan fara som avses ovan. För att reda ut ärendet kan Säkerhets- och kemikalieverket enligt bestämmelsen i 4 punkten även be Livsmedelssäkerhetsverket utvärdera om användningen av skörden som livsmedel eller djurfoder medför fara för konsumenter eller djur.

Till exempel ett förbud som gäller ett icke-godkänt växtskyddsmedel ska till sin karaktär vara permanent. Om den brist som förbudet grundar sig på är sådan att den kan avhjälpas och verksamhetsutövaren har avhjälpit bristen, ska förbudet återkallas. Förbudet ska även återkallas, om en utredning av den misstanke som avses i 1 mom. 2 punkten visar att växtskyddsmedlet inte medför den fara som avses i bestämmelsen. En bestämmelse om detta finns i 2 mom.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan även en annan tillsynsmyndighet temporärt utfärda ett förbud, om ärendet inte tål dröjsmål. Säkerhets- och kemikalieverket ska då besluta om förbudet inom en vecka från det att det temporära förbudet meddelats, annars förfaller detta förbud.

39 §. Föreläggande om bortskaffande eller utförsel. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 43 § i gällande lag. För en effektiv tillsyn förutsätts att man ser till att det preparat som förbudet gäller inte heller kan användas för det tänkta ändamålet. Detta förutsätter att myndigheten vid behov ska kunna bestämma att preparatet ska förstöras eller, om möjligt,

behandlas på nytt. Enligt det föreslagna 1 mom. kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen kan Säkerhets- och kemikalieverket på samma sätt som nu besluta att sådan obärgad skörd ska bortskaffas vars användning som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 §. Genom detta kan man säkerställa att den skörd som förbudet gäller inte heller i praktiken kan användas för det förbudna ändamålet.

Ett behörigt genomförande av förordnandet om bortskaffande eller utförsel förutsätter att myndigheten kan förena beslutet med villkor för det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av åtgärden. En verksamhetsutövare som ansvarar för det felaktiga förfarandet ska också i enlighet med principen om förorenarens ansvar vara skyldig att ansvara för kostnaderna för bortskaffandet eller andra åtgärder. Som växtskyddsmedel får endast växtskyddsmedel som godkänts i enlighet med växtskyddsmedelsförordningen och denna lag användas med iakttagande av bruksanvisningarna. Således ansvarar t.ex. en person som har använt ett icke-godkänt växtskyddsmedel för bortskaffandet eller andra åtgärder. En bestämmelse om detta finns i det föreslagna 3 mom.

40 §. Vite och tvångsutförande. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 44 § i gällande lag. Till bestämmelsen fogas dock ett nytt 2 mom. För att tillsynen ska kunna utföras effektivt krävs det att tillsynsmyndigheten har möjlighet att rätta till ett icke önskvärt rättsläge. Enligt förslaget ska Säkerhets- och kemikalieverket kunna förena verkställandet av ett föreläggande som meddelats med stöd av 37 § eller ett förbud som utfärdats med stöd av 38 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på bekostnad av den som gjort sig skyldig till försummelsen. Det förordnande om bortskaffande eller utförsel som avses i 39 § kan även förenas med vite, eller hot om att åtgärden vidtas på bekostnad av den som gjort sig skyldig till försummelsen.

Det föreslagna 2 mom. gäller skydd mot självinkriminering, dvs. en rättsprincip enligt vilken ingen är skyldig att medverka till att ta sitt straffrättsliga ansvar t.ex. genom att erkänna sig skyldig till en lagstridig handling. En fysisk persons skyldighet att enligt lagen lämna uppgifter får således inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna hänför sig till det ärende som är föremål för brottsmisstanke. För att bestämmelsen ska få tillämpas måste det föreligga en konkret misstanke om brott. Bestämmelsen hindrar inte att andra tvångsmedel tillämpas. Skyddet mot självinkriminering får inte kringgås genom att rikta vite mot aktörer i en situation där en person som är föremål för brottsmisstanke lämnar uppgifter i aktörernas ställe.

I 3 mom. föreslås en hänvisning till viteslagen (1113/1990), som innehåller allmänna bestämmelser om administrativt vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande.

41 §. Växtskyddsmedelsförseelse. För att säkerställa att den föreslagna lagen iakttas effektivt är det nödvändigt att det på samma sätt som nu föreskrivs att det ska vara straffbart att bryta mot lagens centrala bestämmelser om de krav som ställs på verksamhetsutövaren eller den verksamhet som utövas, eller att försumma dessa skyldigheter. För att gärningarna eller försummelseerna ska vara straffbara förutsätts uppsåtlighet eller oakt-samhet. Straffet är böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Det förutsätts dessutom att den fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön som försummelsen eller gärningen medför inte ska anses ringa.

Det föreslagna 1 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll i huvudsak 44 § i gällande lag. Vissa skyldigheter som tidigare fanns i lagen har överförts till växtskyddsmedelsförordningen och därför hänvisas det i den föreslagna bestämmelsen i dessa fall till artiklarna i fråga i växtskyddsmedelsförordningen. De bestämmelser om påföljder som gäller förseelser i form av försummelse och som ingår i den föreslagna paragrafen är till sin karaktär i stor utsträckning förebyggande. Även om man kan ingripa i fall som gäller försummelse av lagstiftningen om växtskyddsmedel också med stöd av 37 och 38 §

i den föreslagna lagen, är dock kriminalisering nödvändig, om åtgärderna visar sig vara utan effekt eller om försummelsen är sådan att den inte längre kan korrigeras. Enligt artikel 72 i växtskyddsmedelsförordningen ska medlemsstaterna fastställa bestämmelser om sanktioner som ska gälla vid överträdelse av förordningen och vidta alla de åtgärder som behövs för att se till att dessa bestämmelser tillämpas. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Motsvarande bestämmelse finns även i artikel 17 i ramdirektivet.

Det föreslagna 2 mom. innehåller en bestämmelse som ska förhindra en sanktionskumulation. Med stöd av 6 kap. 12 § 4 punkten i strafflagen får domstolen på grund av att påföljderna anhopas avstå från att döma ut ett straff eller i enlighet med 6 kap. 7 § 1 punkten som strafflindrande omständigheter beakta de andra följder som brottet har lett till eller domen medför för gärningsmannen. Om det för samma försummelse döms ut både vite och straff, leder det i många fall till en oskälig sanktionskumulation. Grundad anledning att avstå från att döma ut ett straff finns dock endast om också vite har dömts ut.

42 §. Polisanmälan. Enligt paragrafen gör Säkerhets- och kemikalieverket för de övriga tillsynsmyndigheternas och de auktoriserade inspektörernas räkning en anmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. Anmälan behöver dock inte göras, om förseelsen som helhet kan anses som uppenbart ringa. I dessa fall har verksamhetsutövaren i praktiken konstaterats ha gjort sig skyldig till en växtskyddsmedelsförseelse som dock inte anmäls till förundersökningsmyndigheterna på grund av att den är ringa. När detta inträffar vidtar Säkerhets- och kemikalieverket dock vid behov de åtgärder som avses i 37 eller 38 §. En motsvarande bestämmelse finns i 46 § i gällande lag.

43 §. Övriga straffbestämmelser. Den föreslagna paragrafen innehåller för tydlighetens skull en hänvisning till straffbestämmelserna i fråga i strafflagen. En motsvarande bestämmelse finns i 47 § i gällande lag.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

44 §. Handlingsprogram för en hållbar användning av växtskyddsmedel. Enligt artikel 4 i ramdirektivet ska medlemsstaterna anta nationella handlingsplaner. I handlingsplanerna fastställs enligt artikel 4.1 kvantitativa mål, åtgärder och tidtabeller för att minska riskerna med och konsekvenserna av användningen av växtskyddsmedel för människors hälsa och miljön. I enlighet med dessa uppmuntras dessutom utvecklingen och införandet av integrerat växtskydd och alternativa metoder eller tekniker. Avsikten är att genom dessa åtgärder minska beroendet av växtskyddsmedel.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs om utarbetandet och genomförandet av handlingsprogrammet för en hållbar användning av växtskyddsmedel. I programmet fastställs målen, åtgärderna och tidsplanerna för att minska de risker som användningen av växtskyddsmedel orsakar för människors och djurs hälsa och miljön. I handlingsprogrammet ingår också mål, åtgärder och tidsplaner för att främja integrerat växtskydd.

I handlingsprogrammet ska det enligt ramdirektivet ställas upp mål för att minska de risker som användningen av växtskyddsmedel orsakar för människors hälsa och miljön. Handlingsprogrammet ska enligt ramdirektivet även uppmuntra användningen av alternativa metoder att bekämpa skadegörare och integrerat växtskydd ska särskilt betonas.

Enligt den föreslagna paragrafen utarbetar och genomför Säkerhets- och kemikalieverket handlingsprogrammet tillsammans med branschens aktörer och myndigheter.

45 §. Delegation. Enligt den föreslagna paragrafen tillsätter jord- och skogsbruksministeriet på samma sätt som nu en delegation med uppgift att följa utvecklingen, ge utlåtanden, komma med förslag och ta initiativ i ärenden som gäller växtskyddsmedel. Delegationen tillsätts för tre år i sänder. Till delegationen ska höra instanser med olika typer av sakkunskap om växtskyddsmedel.

46 §. Avgifter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 53 § i gällande lag och innehåller i fråga om de avgifter som tas ut för myndigheternas prestationer en hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten

(150/1992). Enligt 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten ska storleken på den avgift som staten tar ut för en offentligrättslig prestation motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen (*självkostnadsvärde*). Det får dock även bestämmas att en avgift allmänt tas ut till ett lägre belopp än prestationens självkostnadsvärde eller att avgift inte alls ska tas ut, om det finns grundad anledning till detta bl.a. av orsaker som hänför sig till hälso- och sjukvård, miljövård, utbildningsverksamhet eller allmän kulturverksamhet eller av orsaker som kan jämföras med dessa. Det får dessutom av särskilda skäl bestämmas att för vissa grupper ska avgift tas ut till ett lägre belopp än prestationens självkostnadsvärde eller att avgift inte alls ska tas ut.

Bestämmelser om avgifter och deras belopp utfärdas på samma sätt som nu genom förordningar av jord- och skogsbruksministeriet med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten.

Avsikten är att på samma sätt som nu fortsätta praxisen där det för godkännande av växtskyddsmedel med liten efterfrågan som i huvudsak används inom trädgårdsodlingen tas ut en godkännandavgift till ett lägre belopp än prestationens självkostnadsvärde för att säkerställa tillgången på dessa preparat. Godkännandavgift ska enligt det föreslagna 2 mom. tas ut nedsatt med 45 procent om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för i jord- och skogsbruksministeriets informations-tjänstcentrals eller Livsmedelssäkerhetsverkets statistik för föregående år är högst 5 000 hektar, och med 70 procent om odlingsarealen är högst 2 000 hektar. I den gällande lagen är nedsättningen 50 och 80 procent.

Ändringen av procenttalen anses inte ha väsentliga konsekvenser för utsläppande av nya växtskyddsmedel på marknaden. Genom nedsättningarna främjas dock väsentligt i synnerhet trädgårdsodlingens verksamhetsbetingelser, då antagandet är att situationen när det gäller växtförstörare kommer att försämrast i och med att klimatet blir varmare och importen av plantmaterial ökar, men odlingsarealerna förblir lika stora som nu.

Enligt det föreslagna 3 mom. används vid fastställandet av odlingsarealen tryckta pub-

likationer med Finlands officiella statistik över odlingsarealen för trädgårdsväxter (Trädgårdsstatistik) och för jordbruksgrödor (Utnyttjad jordbruksareal) samt över skogsodlingsmaterial. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren. Statistiken över trädgårdsväxter och jordbruksgrödor sammanställs av TIKE och statistiken över skogsodlingsmaterial framställs av Livsmedelssäkerhetsverket. Statistiken över trädgårdsväxter och jordbruksgrödor utkommer en gång per år och den offentliggörs på TIKE:s webbsida Matilda lantbruksstatistik på adressen www.maataloustilastot.fi/sv. Livsmedelssäkerhetsverket publicerar varje år på sin webbplats officiella uppgifter om skogsodlingsmaterialet i Finland.

47 §. Arvoden och kostnadsersättningar. Enligt den föreslagna 25 § får Säkerhets- och kemikalieverket vid tillsynen anlita inspektörer som verket har bemyndigat skriftligen. Vid betalningen av arvoden och kostnadsersättningar är det fråga om inspektörernas rätt till arvode för utfört arbete och om ersättning för de kostnader som föranletts dem av arbetet. Arvoden och kostnadsersättningar betalas av Säkerhets- och kemikalieverket. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 54 § i gällande lag.

Utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel och testning av spridningsutrustning är avgiftsbelagda. Enligt 2 mom. i paragrafen har den utbildningsanordnare som avses i 9 §, den examensanordnare som avses i 11 § och den testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel som avses i 13 § rätt att av användarna ta ut skäligen ersättning för sina tjänster.

48 §. Ändringssökande. Den föreslagna bestämmelsen gäller ändringssökande. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 55 § i gällande lag.

Det föreslagna 3 mom. är nytt och gäller sökande av ändring i beslut som aktörer utanför myndighetsorganisationen har fattat. Sökandet av ändring sker i två steg. Först ska man begära omprövning hos den aktör som fattat beslutet. Den som är missnöjd med bedömningen av en examen inom området för växtskyddsmedel kan begära omprövning hos examensanordnaren. Likaså kan man be-

gära omprövning av ett avslag som gäller testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel hos testaren av utrustningen. På begäran om omprövning ska i övrigt det som i förvaltningslagen föreskrivs om omprövning tillämpas.

49 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller en bestämmelse om lagens ikraftträdande. Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) jämte ändringar. De förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som har utfärdats med stöd av lagen om växtskyddsmedel förblir dock fortfarande i kraft.

50 §. Övergångsbestämmelser. Paragrafen innehåller övergångsbestämmelser om vissa av bestämmelserna som ingår i lagen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska kravet i 6 § på att följa de allmänna principerna för integrerat växtskydd i yrkesmässig användning av växtskyddsmedel tillämpas i enlighet med artikel 55.2 i växtskyddsmedelförordningen från och med den 1 januari 2014.

Enligt den föreslagna lagen får för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel endast användas spridningsutrustning som har testats i enlighet med 12 § 2 mom. i den lagen. Enligt artikel 8.2 i ramdirektivet ska bestämmelsen tillämpas från och med den 26 november 2016. För att undvika överlappande testningssystem föreslås det i 2 mom. att om spridningsutrustningen har testats före nämnda dag på det sätt som krävs för att få stöd som avses i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för lantbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), behöver inte utrustningen testas förrän fem år efter det att testningen utfördes. Med stöd av ovan nämnda lag bestäms om testning av växtskyddssprutor och om hur länge testningen är i kraft i 28 § i statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007—2013 (366/2007).

Avlagd examen inom området för växtskyddsmedel krävs av anställda hos distributörer i 16 § 2 mom., av yrkesmässiga användare i 17 § och av den som utför flygbesprutning i 21 § 3 punkten. Enligt artikel 6.2 och 9.2 c i ramdirektivet ska bestämmelsen tillämpas från och med den 26 november 2015.

För att flygbesprutning ska utföras på ett säkert sätt även under övergångsperioden, ska det enligt 3 mom. i paragrafen under övergångsperioden krävas att den person som avses i 21 § 3 punkten har tillräckliga kunskaper om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning och kompetens att utföra besprutningen. För att undvika överlappande utbildningssystem föreslås det dessutom i paragrafens 3 mom. att om en person före den 26 november 2015 har den utbildning kring aktuella växtskyddsfrågor som krävs för att få ett i 2 mom. avsett stöd behöver personen inte avlägga ovan avsedda examen förrän fem år efter det att utbildningen genomfördes. Med stöd av ovan nämnda lag bestäms om utbildning i aktuella växtskyddsfrågor och om hur länge utbildningen är i kraft i 28 § i statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007—2013 (366/2007).

Enligt 16 § 2 mom. i den föreslagna lagen bör distributören ha anställda som avlagt examen inom området för växtskyddsmedel enligt 10 §. I 4 mom. i paragrafen föreslås i enlighet med artikel 6.1 i ramdirektivet att bestämmelsen tillämpas från och med den 26 november 2015.

Ett godkännande som utfärdats med stöd av den upphävda lagen för en institution som testar den biologiska effektiviteten och användbarheten hos växtskyddsmedel gäller i enlighet med beslutet om godkännandet. Ett tillstånd som utfärdats med stöd av den upphävda lagen för försök som utförs i forsknings- och utvecklingssyfte och som förutsätter att ett växtskyddsmedel som inte är godkänt släpps ut i miljön gäller i enlighet med villkoren för tillståndet. Bestämmelser om detta finns i det föreslagna 5 och 6 mom.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.2 Lag om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

Den gällande 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog innehåller en särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften. Enligt bestämmelsen får jord- och skogsbruks-

ministeriet trots 20 § i lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) genom sitt beslut ge markägare rätt att på egen bekostnad utföra sådan bekämpning genom spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften som godkänts av ministeriet.

Genom den föreslagna ändringen slopas i 7 a § 1 mom. hänvisningen till lagen om växtskyddsmedel, eftersom det föreslås att hänvisningen till 6 § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog ska slopas i den 20 § som gäller spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning och som finns i den föreslagna lagen om växtskyddsmedel. I den föreslagna bestämmelsen om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning hänvisas det i stället för till ovan nämnda paragraf till hela lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog, vilket innebär att hänvisningen till lagen om växtskyddsmedel inte längre är nödvändig.

1.3 Strafflagen

44 kap. Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §. Hälsobrott. I 44 kap. 1 § i strafflagen föreskrivs om hälsobrott. Enligt 1 mom. i bestämmelsen ska, om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, den dömas för hälsobrott som uppsåtliga eller av grov oaktsamhet i strid med de lagar som räknas upp i paragrafen eller Europeiska unionens förordningar eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtliga försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter orsaka fara för någon annans liv eller hälsa. Straffet är böter eller fängelse i högst sex månader.

I 1 mom. 1 punkten i paragrafen nämns lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) som upphävs genom den föreslagna lagen. Hänvisningen till författningen som ska upphävas korrigeras med en hänvisning till den författning som nu föreslås. Dessutom fogas till be-

stämmelsen en hänvisning till växtskyddsmedelsförordningen. Även försummelser av skyldigheterna enligt växtskyddsmedelsförordningen kan medföra att den skyldige döms för hälsobrott, om försummelsen orsakar fara för människors hälsa eller liv.

I artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen föreskrivs om kravet på produktgodkännande av ett växtskyddsmedel. Avsikten med kravet på produktgodkännande är att säkerställa att växtskyddsmedlen inte har några skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller har några oacceptabla effekter på miljön. Till exempel försäljning och användning eller annan hantering av icke-godkända växtskyddsmedel kan orsaka fara förutom för den som hanterar eller använder ämnet även för utomstående hälsa eller liv, såsom konsumenter eller personer som rör sig i naturen. Även försummelse av iakttagandet av det krav på korrekt användning av ett godkänt växtskyddsmedel som finns i artikel 55 i växtskyddsmedelsförordningen, t.ex. så att växtligheten behandlas med växtskyddsmedlet i strid med bruksanvisningen, kan medföra sådan fara för andras hälsa eller liv som avses i bestämmelsen.

48 kap. Om miljöbrott

1 §. Miljöförstöring. Det föreslås att 1 mom. 2 punkten ändras så att där även hänvisas till växtskyddsmedelsförordningen. Den som försummar skyldigheterna enligt växtskyddsmedelsförordningen kan således för miljöförstöring dömas till böter eller fängelse i högst två år, om gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan. Bestämmelsen i 1 mom. 1 punkten kan redan i sin nuvarande form tillämpas på försummelse av skyldigheterna enligt lagen om växtskyddsmedel, om gärningen är ägnad att orsaka sådana följder som avses i bestämmelsen. Sådana kan orsakas t.ex. av brott mot bestämmelserna om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning eller mot tillståndsvillkoren. Sådant förfarande i strid med växtskyddsmedelsförordningen som avses i 2 punkten är t.ex. användning av icke godkända växtskyddsmedel i strid med

artikel 28 eller användning av växtskyddsmedel i strid med kravet på korrekt användning i artikel 55 i växtskyddsmedelsförordningen. Korrekt användning innebär bl.a. att doseringsanvisningarna följs och att de andra krav som ställs på användningen av ett växtskyddsmedel, t.ex. säkerhetsavstånden till vattendrag, iakttas.

2 Närmare bestämmelser

2.1 Lag om växtskyddsmedel

Med stöd av den föreslagna lagen utfärdas nödvändiga förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som gäller växtskyddsmedel och som innehåller

1) de bestämmelser som avses i 6 § om de allmänna principerna för integrerat växtskydd,

2) de bestämmelser om utbildningsprogram som avses i 8 §,

3) de bestämmelser som avses i 12 § om kraven på utrustning för spridning av växtskyddsmedel och om underhåll och testning av utrustningen och godkännandemärkning av utrustningen,

4) de bestämmelser som avses i 13 § om anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket,

5) de bestämmelser som avses i 14 § om riskbedömning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och tidsplanerna för testning av olika typer av utrustning,

6) de bestämmelser som avses i 18 § om kraven på god testningsverksamhet samt om godkännande och förfarandet vid godkännande av en institution,

7) de bestämmelser som avses i 19 § om förfarandet vid ansökan om tillstånd, innehållet i ansökan om tillstånd och i anmälan om försöket samt om försöks- och forskningsverksamheten, och

8) de bestämmelser som avses i 22 § om det förfarande som ska iakttas vid flygbesprutning och de anmälningar som ska lämnas om flygbesprutningen.

Dessutom får närmare bestämmelser vid behov utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet om

1) den utbildningsanordnare och det anordnande av utbildning som avses i 9 §,

2) innehållet i och avläggande av den examen inom området för växtskyddsmedel som avses i 10 §,

3) utrustning för spridning av växtskyddsmedel som är befriad från den testning som avses i 14 §,

4) de allmänna principerna för organiseringen av tillsynen som avses i 28 §,

5) den tillsynsplan som avses i 29 § och dess innehåll, och

6) det offentlighöörande av tillsynsresultaten som avses i 36 §.

3 Ikraftträdande

Lagen om växtskyddsmedel och lagen om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagen om ändring av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen föreslås träda i kraft så att bestämmelsen i 44 kap. 1 § 1 mom. träder i kraft den 1 januari 2012 och bestämmelsen i 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten den 1 maj 2012. Det stegvisa ikraftträdandet beror på att bestämmelsen i 48 kap. i strafflagen också har ändrats genom en lag av den 17 juni 2011 (650/2011), som träder i kraft först den 1 maj 2012.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Näringsfrihet och egendomsskydd

Enligt 18 § i lagförslaget godkänner Säkerhets- och kemikalieverket institutioner som testar den biologiska effektiviteten och användbarheten hos växtskyddsmedel. En institution ska för testningen ha kompetent personal, ändamålsenlig utrustning, lämpliga lokaler och testningsplatser samt anvisningar om förfaringssätt. Den föreslagna 19 § innehåller bestämmelser om tillstånd för försök och forskning. Enligt det föreslagna 2 mom. i 16 § ska en distributör för givande av information om växtskyddsmedel ha tillräckligt med anställda som avlagt examen inom området för växtskyddsmedel. Växtskyddsmedel får enligt den föreslagna lagens 17 § 1 mom. i yrkesverksamhet användas endast av perso-

ner som avlagt examen inom området för växtskyddsmedel.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har ansett att näringsfrihet är huvudregeln enligt grundlagen, men att tillståndsplikt för näringsverksamhet i undantagsfall kan tillåtas. Bestämmelser om tillståndsplikt måste dock ingå i lag och lagen måste uppfylla de generella kraven på begränsningar i de grundläggande fri- och rättigheterna. De lagfästa begränsningarna i näringsfriheten måste vara exakta och noggrant avgränsade. Dessutom måste den centrala innebörden av begränsningarna framgå av lagen, till exempel begränsningarnas omfattning och villkoren för begränsningarna. Vad beträffar innebörden har utskottet ansett det angeläget att bestämmelserna om villkoren för tillstånd och tillståndets kontinuitet är förutsebara för myndigheterna. I detta hänseende spelar det en viss roll bl.a. i hur hög grad myndigheternas befogenheter följer så kallad bunden prövning eller lämplighetsprövning. Grundlagsutskottet har i samband med regleringen av näringsverksamheten i regel ansett att återkallande av tillstånd är en myndighetsåtgärd som ingriper i individens rättsliga ställning och har då kraftigare effekter än om en ansökan om tillstånd avslås. Därför har utskottet med tanke på proportionalitetsprincipen ansett att möjligheten att återkalla tillståndet måste vara kopplad till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och till att eventuella anmärkningar eller varningar till tillståndsinnehavaren inte har lett till en korrigering av bristerna i verksamheten (GrUU 31/2006 rd, GrUU 8/2006 rd, GrUU 48/2005 rd). Grundlagsutskottet har tidigare konstaterat att förvaltningsuppgifter som i princip hör till myndigheter inte omfattas av näringsfriheten som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 20/2006 rd). Utskottet har emellertid ansett att det med tanke på proportionaliteten i bestämmelserna om rättigheterna och skyldigheterna för en enskild aktör som inte hör till myndighetsorganisationen är nödvändigt att möjligheten att återkalla godkännande binds vid allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser eller vid att de anmärk-

ningar och varningar som eventuellt getts en enskild aktör inte har lett till korrigering av påtalade brister i verksamheten. Dessa krav gäller de anordnare av utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel och de testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel som avses i den föreslagna lagen och som även ska bedömas som aktörer som avses i 124 § i grundlagen.

Även behörighetsvillkoren för personalen har samband med rätten att fritt välja arbete och yrke enligt 18 § 1 mom. i grundlagen och därför bör bestämmelserna i lagen preciseras med en beskrivning av vilket slag av behörighet som krävs av personerna i fråga (GrUU 26/2001 rd och GrUU 74/2002 rd). Dessa krav gäller förutom de ovan nämnda anordnarna av utbildning och examen och testarna av spridningsutrustning även personer som använder växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet samt de krav på distributörer som avses i 16 §.

Enligt 20 § i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön. Det allmänna ska verka för att alla tillförsäkras en sund miljö. Antalet yrkesutövare eller näringsidkare som omfattas av tillståndsförfarandet och som avses i propositionen är litet. Genomförandet av testningen av växtskyddsmedel och en korrekt utförd forskning samt användningen av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet förutsätter att aktörerna har sådan behörighet att människors och djurs hälsa samt miljön tryggas. Detta är även syftet med kravet i den föreslagna lagen på att distributörer för information om växtskyddsmedel ska ha anställda som har avlagt examen.

De åtgärder, förordnanden och förbud som avses i 37 och 38 § i den föreslagna lagen kan även innebära begränsningar av eller förbud mot användningen av egendom, och det förordnande som avses i 39 § kan innebära bortskaffande av egendom. Bestämmelserna är nödvändiga för att skydda människors eller djur hälsa och miljön. Bestämmelserna kan anses uppfylla de krav på exakthet och noggrann avgränsning som gäller begränsningar i de grundläggande fri- och rättigheterna samt de krav som proportionalitetsprincipen ställer.

Utövning av offentlig makt

Säkerhets- och kemikalieverket ska enligt 25 § i lagförslaget på samma sätt som nu vid tillsynen över att lagen följs kunna anlita auktoriserade inspektörer. I 9 § i lagförslaget föreskrivs om anordnare av utbildning inom området för växtskyddsmedel och i 11 § om anordnare av examen inom området för växtskyddsmedel. Lagens 13 § innehåller bestämmelser om testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts-säkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Med offentliga förvaltningsuppgifter avses bl.a. uppgifter i anslutning till beslutsfattande som gäller enskilda personers och sammanslutningars rättigheter, skyldigheter och intressen. När lämpligheten prövas bör man förutom vid förvaltningens effektivitet och andra interna förvaltningsaspekter dessutom fästa särskild uppmärksamhet vid enskilda personers och sammanslutningars behov. Kravet på ändamålsenlighet i 124 § i grundlagen är ett juridiskt villkor, och det måste från fall till fall bedömas om kravet uppfylls. Vid bedömningen måste man bl.a. beakta vilken typ av förvaltningsuppgift det handlar om (GrUU 48/2010 rd). Enligt förarbetena till grundlagsreformen anses som betydande utövning av offentlig makt t.ex. på självständig prövning baserad rätt att använda maktmedel eller att på något annat konkret sätt ingripa i en enskild persons grundläggande fri- och rättigheter (RP 1/1998 rd, även GrUU 28/2001 rd).

I den föreslagna lagen är offentliga förvaltningsuppgifter, där drag av utövande av offentlig makt även ingår, främst uppgifter som gäller ordnandet av examen, testningen av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och tillsynen över att lagen följs. Att utvidga myndighetsorganisationen så att den täcker utbildning och examen eller åtgärder som krävs för testningen kan inte anses ändamåls-

enligt och det skulle i varje fall kräva tilläggsresurser för myndigheternas verksamhet. Genom att lämna dessa åtgärder utanför myndighetsorganisationen går det även att säkerställa den nödvändiga special-sakkunskapen och den regionala tillgången på tjänster med tanke på dem som behöver tjänsterna. Testningen av spridningsutrustning har också hittills utförts av aktörer utanför myndighetsorganisationen. Även i fråga om tillsynen har det enligt gällande lag varit möjligt att anlita auktoriserade inspektörer. Det kan vara ändamålsenligt att till vissa delar överföra tillsynsuppgifterna utanför myndighetsorganisationen, om myndigheterna inte har resurser att sköta alla uppgifterna själva. Detta kan dessutom bli förmånligare med tanke på kostnaderna samt flexiblere och effektivare till följd av de yrkesmässiga särdragen. Uppgifterna innehåller inget betydande utövande av offentlig makt. Det kan likaså anses ändamålsenligt att överföra uppgifterna på enskilda aktörer, eftersom uppgifterna till sin natur är sådana att de kan förutsätta en djupgående specialisering i växtskyddsmedel eller utrustning för spridning av dem.

Kraven på rättssäkerhet och god förvaltning gäller framför allt beslutsfattandet i anslutning till offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt förslaget arbetar examensanordnarna och testarna av utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt de auktoriserade inspektörerna under tjänsteansvar och under Säkerhets- och kemikalieverkets tillsyn. För att uppfylla kraven på god förvaltning krävs inte längre att det i lag hänvisas till allmänna förvaltningslagar, eftersom de allmänna förvaltningslagarna med stöd av de i dem ingående bestämmelserna om tillämpningsområde, definition på myndighet eller enskildas skyldighet att ge språklig service också tillämpas på enskilda när de utför ett offentligt förvaltningsuppdrag (GrUU 30/2010 rd, GrUU 13/2010 rd och GrUU 42/2005 rd). I den föreslagna lagen ingår dock nödvändiga bestämmelser om aktörernas tjänsteansvar och skyldighet att betala skadestånd.

Skydd för privatlivet

Enligt den föreslagna lagens 30 § 2 mom. om inspektionsrätt har tillsynsmyndigheten även rätt att inspektera lokaler som används som bostad, om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns grundad anledning att misstänka att ägaren eller innehavaren gjort sig skyldig till en straffbar överträdelse av en lag.

I 10 § i grundlagen finns bestämmelser om skydd för privatlivet. Med stöd av 1 mom. i paragrafen tryggas bl.a. vars och ens hemfrid. Genom lag kan dock bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (bl.a. GrUU 46/2001 rd och 48/2001 rd) behandlat inspektionsbefogenheter med hänsyn till skyddet för hemfriden och privatlivet. Grundlagsutskottet krävde att det måste skrivas in i lagen att inspektion får utföras i lokaler som omfattas av hemfriden bara, om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen. Utskottet konstaterade att detta samtidigt understryker det exceptionella i en inspektion som omfattar en bostad. Grundlagsutskottet har i sin praxis även ansett att inspektionsbefogenheter som hänför sig till hemfriden innebär rätt till ett betydande ingrepp i vars och ens grundlagsskyddade hemfrid och det går således inte att ge enskilda sådana befogenheter genom vanlig lag (GrUU 40/2002 rd och GrUU 46/2001 rd). Enligt 30 § 2 mom. i den föreslagna lagen har auktoriserade inspektörer i enlighet med detta inte på samma sätt som nu rätt att utföra inspektioner inom området för hemfriden.

Den bestämmelse om tillsynsregister och information om växtskyddsmedel som finns i 35 § i den föreslagna lagen har även samband med skyddet av privatlivet som tryggas i 10 § i grundlagen. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter ska enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas genom lag. Den föreslagna 35 § innehåller med beaktande av kraven på skydd av personuppgifter bestämmelser som kräver reglering på lagnivå om

innehållet i och förvaringstiden för uppgifterna i registret.

På grund av innehållet i uppgifterna ska tillsynsregistret anses vara ett personregister. Grundlagsutskottet har i regel ansett att det med tanke på skyddet för personuppgifter är viktigt att det föreskrivs åtminstone om registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, de tillåtna användningsändamålen inklusive om uppgifterna kan utlämnas, förvaringstiden i personregistret och rättssäkerheten för de registrerade. Dessutom ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara heltäckande och detaljerad (t.ex. GrUU 19/2009 rd, GrUU 35/2008 rd och GrUU 2/2008 rd).

Bemyndigande att utfärda förordning och delegering av lagstiftningsbehörighet

Lagförslaget innehåller bemyndiganden att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärda närmare bestämmelser om flera av bestämmelserna som ingår i lagen, såsom framgår av punkt 2. ovan.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Ett ministerium kan bemyndigas att utfärda förordningar främst om frågor av teknisk karaktär samt frågor av ringa samhällelig och politisk betydelse. När det gäller bemyndigande i lagar har grundlagsutskottet i sin utlåtandep Praxis ställt krav på exakt och noggrann reglering (GrUU 19/2002 rd, GrUU 40/2002 rd). De närmare bestämmelser som i lagförslaget föreslås bli utfärdade genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet är i praktiken till sin karaktär rätt tekniska krav som gäller ett avgränsat och litet antal näringsidkare eller yrkesutövare och som inte har någon omfattande politisk eller samhällelig betydelse. En förordning av ministeriet bör därför anses som lämplig författningsnivå för utfärdande av närmare bestämmelser än bestämmelserna i lag.

Enligt regeringens uppfattning har kraven enligt grundlagen beaktats på behörigt sätt i lagförslagen. Lagförslagen kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om växtskyddsmedel**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.**3 §****Allmänna bestämmelser***Förhållande till vissa författningar***1 §***Syfte*

Syftet med denna lag är att säkerställa att växtskyddsmedlen används på ett korrekt och hållbart sätt och att minska riskerna med användning av växtskyddsmedel.

2 §*Tillämpningsområde*

I denna lag föreskrivs om allmänna krav på växtskyddsmedel, utbildning och examen, utrustning för spridning av växtskyddsmedel och testning av utrustningen, utövande av verksamhet, myndigheter och deras uppgifter, tillsyn samt administrativa tvångsmedel och påföljder.

Denna lag tillämpas också på tillsynen över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*, och på verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen i övrigt.

Utöver vad som bestäms i denna lag tillämpas på växtskyddsmedel vad som bestäms om kemikalier i kemikalielagen (744/1989) och Europeiska unionens kemikalielagstiftning. På industriell hantering och upplagring, överföring och förvaring av ett växtskyddsmedel som klassificerats som en farlig kemikalie tillämpas lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). På transport av växtskyddsmedel tillämpas lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Bestämmelser om rester av växtskyddsmedel och tillsynen över resthalter ingår i livsmedelslagen (23/2006) och foderlagen (86/2008) samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG.

Bestämmelser om de krav som utrustning för spridning av växtskyddsmedel måste uppfylla innan den släpps ut på marknaden eller tas i bruk ingår i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

På växtskyddsmedel vars godkännande har återkallats eller beträffande vilka giltighetstiden för godkännandet i övrigt har löpt ut samt på växtskyddsmedel som annars ska tas ur bruk tillämpas avfallslagen (1072/1993). Bestämmelser om genetiskt modifierade organismer finns dessutom i gentekniklagen (377/1995). I säkerheten i arbetet för den som hanterar växtskyddsmedel ska också kraven i arbetarskyddslagen (738/2002) beaktas.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *växtskyddsmedel* växtskyddsmedel enligt artikel 2.1 i växtskyddsmedelsförordningen,

2) *yrkesmässig användare* en person som använder växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet,

3) *distributör* en fysisk eller juridisk person som gör ett växtskyddsmedel tillgängligt på marknaden,

4) *rådgivare* en person som skaffat sig den kunskap som behövs och som inom ramen för sin yrkesverksamhet eller en kommersiell tjänst ger råd om bekämpning av skadegörare och säker användning av växtskyddsmedel,

5) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som tillverkar, lagrar, släpper ut på marknaden, distribuerar, importerar, exporterar eller använder växtskyddsmedel eller gör försök med växtskyddsmedel,

6) *utrustning för spridning av växtskyddsmedel* anordningar som är särskilt avsedda för spridning av växtskyddsmedel samt tillbehör som är nödvändiga för att sådana anordningar ska fungera effektivt,

7) *integrerat växtskydd* användning av växtskyddsmedel på ett sätt som är ekonomiskt och ekologiskt hållbart och som minskar riskerna för människors hälsa och miljön.

Närmare bestämmelser om de allmänna principerna för integrerat växtskydd utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för

gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel.

2 kap.

Allmänna krav på växtskyddsmedel

5 §

Godkännande av växtskyddsmedel för utsläppande på marknaden och för användning

Bestämmelser om produktgodkännande för utsläppande på marknaden och användning av ett växtskyddsmedel finns i artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen. Bestämmelser om förbud mot att på marknaden släppa ut ett växtskyddsmedel som inte har produktgodkänts i enlighet med växtskyddsmedelsförordningen eller använda ett sådant växtskyddsmedel finns i artikel 28.1 i växtskyddsmedelsförordningen.

Produktgodkännande ges av Säkerhets- och kemikalieverket, till vilket det ansöknings- och dokumentmaterial som avses i artikel 33 i växtskyddsmedelsförordningen ska lämnas.

6 §

Användning av växtskyddsmedel

Växtskyddsmedel ska användas på ett korrekt sätt i enlighet med det konstaterade behovet och med iakttagande av bruksanvisningarna. Vid yrkesmässig användning av växtskyddsmedel ska även de allmänna principerna för integrerat växtskydd iakttagas.

7 §

Hantering och lagring av växtskyddsmedel samt behandling av deras förpackningar och rester

Verksamhetsutövaren ska iaktta särskild försiktighet vid lagring, hantering, utspädning och blandning av växtskyddsmedel före och under spridningen för att åtgärderna inte ska medföra någon risk för människors hälsa eller för miljön.

Växtskyddsmedel ska förvaras i ändamålsenliga förvaringslokaler separat från livsmedel och foder. Tillvaratagande och bortskaffande av rester av växtskyddsmedel och växtskyddsmedlens förpackningar ska ske i enlighet med avfallslagen.

3 kap.

Utbildning och examen inom området för växtskyddsmedel

8 §

Utbildning i hantering och användning av växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till utbildning i korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel.

Utbildningen ska med beaktande av målgruppen omfatta tillräcklig undervisning åtminstone om korrekt, hållbar och säker hantering och användning av växtskyddsmedel, om integrerat växtskydd, risker med användningen av växtskyddsmedel och hantering av riskerna, om användning, underhåll och service av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och om dokumentation över användningen av växtskyddsmedel (*utbildningsprogram*).

Närmare bestämmelser om utbildningsprogrammet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

9 §

Utbildningsanordnare

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner på ansökan anordnare av utbildningen samt utbildningsprogrammet enligt 8 §.

Utbildningsanordnaren godkänns, om anordnaren eller de utbildare som är anställda hos anordnaren har tillräcklig utbildning i och erfarenhet av växtskyddsmedel och användningen av dem, och utbildningspro-

grammet uppfyller kraven i 8 § 2 mom. Godkännandet av en utbildningsanordnare gäller i fem år.

Godkännandet av en utbildningsanordnare kan återkallas om, utbildningsanordnaren inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om det uppdagas väsentliga brister i anordnandet av utbildningen och aktören inte har rättat till sin verksamhet inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket.

Utbildningsanordnaren ska årligen meddela Säkerhets- och kemikalieverket antalet deltagare i utbildningen. Handlingar som gäller anordnandet av utbildning ska bevaras i minst fem år från det att utbildningen anordnades och på begäran uppvisas för Säkerhets- och kemikalieverket.

Närmare bestämmelser om utbildningsanordnare och anordnandet av utbildningen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

10 §

Examen inom området för växtskyddsmedel

Genom examen inom området för växtskyddsmedel visas förmåga att på ett tryggt och korrekt sätt hantera och använda växtskyddsmedel.

I examen ingår, med beaktande av målgruppen, ämnesområden som omfattar en korrekt, hållbar och säker hantering och användning av växtskyddsmedel, integrerat växtskydd, risker med användningen av växtskyddsmedel och hantering av riskerna, användning, underhåll och service av utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt dokumentation över användningen av växtskyddsmedel. För att avlägga examen krävs inte deltagande i utbildning enligt 8 §, om motsvarande kunskaperna har förvärvats på något annat sätt. Över avlagd examen utfärdas ett bevis vars mall fastställs av Säkerhets- och kemikalieverket. Examen är giltig i fem år.

Närmare bestämmelser om innehållet i och avläggande av examen inom området för växtskyddsmedel får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Examensanordnare

Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att det ordnas i 10 § avsedda examina inom området för växtskyddsmedel för yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare. Säkerhets- och kemikalieverket godkänner examensanordnare på ansökan.

Examensanordnaren godkänns om anordnaren eller de som är anställda hos anordnaren har god kännedom om och tillräcklig praktisk erfarenhet av examensområdet. Godkännandet gäller i fem år och kan återkallas om examensanordnaren inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om det uppdagas väsentliga brister i anordnandet av examen och aktören inte har rättat till sin verksamhet inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket.

Trots sekretessbestämmelserna ska examensanordnaren lämna i 35 § 3 mom. avsedda uppgifter om de personer som avlagt examen till Säkerhets- och kemikalieverket för registrering. Handlingar som gäller anordnande och avläggande av examen ska bevaras i minst fem år från det att examen anordnades och på begäran uppvisas för Säkerhets- och kemikalieverket.

På examensanordnare och deras anställda tillämpas, när de utför uppdrag enligt denna lag, bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 kap.

Utrustning för spridning av växtskyddsmedel och testning av utrustningen

12 §

Utrustning för spridning av växtskyddsmedel

Växtskyddsmedel får spridas endast med spridningsutrustning som är lämplig för ändamålet, i gott skick och säker att använda. Utrustningen ska rengöras efter användningen.

För yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel får det endast användas spridningsutrustning vars korrekta funktion har säkerställts genom tester vart femte år, om inte något annat följer av 14 § 1 och 2 mom. Över testning av spridningsutrustningen ska det upprättas ett protokoll. Den godkända utrustningen ska förses med godkännandemärkning.

Närmare bestämmelser om kraven på utrustning för spridning av växtskyddsmedel, om underhåll och testning av utrustningen samt om godkännandemärkning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

13 §

Testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att det ordnas testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel godkänns av verket på ansökan. En testare av spridningsutrustning godkänns om denne eller dennes anställda har tillräcklig kännedom om området och den kompetens och de färdigheter som testningen kräver. Godkännandet gäller i fem år och kan återkallas, om förutsättningarna för godkännande av testaren inte längre är uppfyllda eller om det uppdagas väsentliga brister i testningen av spridningsutrustningen och aktören inte har rättat till sin verksamhet inom utsatt tid trots uppmaning från Säkerhets- och kemikalieverket.

Testaren av utrustning för spridning av växtskyddsmedel ska årligen lämna anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket om antal och typ av spridningsutrustning som testats. Handlingar som gäller testningen ska bevaras i minst fem år från testningstidpunkten och på begäran uppvisas för Säkerhets- och kemikalieverket.

På testaren och dennes anställda tillämpas, när de utför uppdrag enligt denna lag, bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen.

Närmare bestämmelser om anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket utfärdas genom

förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

14 §

Undantag i fråga om testning

Säkerhets- och kemikalieverket ska bedöma de risker som användning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel orsakar för människors hälsa och för miljön. Riskbedömningen omfattar också en bedömning av hur omfattande av användningen av spridningsutrustningen är. Utgående från riskbedömningen kan tidsplaner som avviker från bestämmelserna i 12 § 2 mom. tillämpas för testning av

1) sådan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som inte används för besprutning,

2) ryggsprutor och annan handhållen utrustning för spridning av växtskyddsmedel,

3) sådan annan utrustning för spridning av växtskyddsmedel som används i mycket liten omfattning.

Avvikande tidsplaner får emellertid inte tillämpas på spridningsutrustning med bommar som är över 3 meter breda eller på spridningsutrustning som monterats på såningsutrustning, tåg eller luftfartyg.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får det föreskrivas att spridningsutrustning som används i mycket liten omfattning och som enligt riskbedömningen i 1 mom. inte medför någon risk för hälsan eller miljön inte behöver testas.

Närmare bestämmelser om riskbedömning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och bestämmelser om i 1 mom. avsedda tidsplaner för testning av olika typer av utrustning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

15 §

Tester i andra medlemsstater

Om utrustningen för spridning av växtskyddsmedel har testats i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen och testningen uppfyller kraven i denna lag såväl i fråga om

testets innehåll som i fråga om tidsplanen, godkänns testningen också i Finland.

5 kap.

Utövande av verksamhet

16 §

Information om växtskyddsmedel i samband med försäljningen

Distributören ska se till att köpare av växtskyddsmedel ges tillräcklig information om korrekt och hållbar användning av växtskyddsmedel samt om riskerna med att använda växtskyddsmedel och om åtgärder för att minimera dessa risker.

För informationen ska distributören ha tillräckligt med anställda som avlagt examen enligt 10 §. Sådana anställda behövs dock inte, om växtskyddsmedel endast säljs för icke yrkesmässig användning och om preparaten inte klassificeras som giftiga, mycket giftiga, cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska enligt kemikalielagstiftningen.

17 §

Användning av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet samt försäljning eller annan överlåtelse av växtskyddsmedel för användning i yrkesverksamhet

I yrkesverksamhet får växtskyddsmedel endast användas av personer som avlagt examen enligt 10 §.

Växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning får säljas eller på annat sätt överlåtas endast till den som visar upp ett i 10 § avsett giltigt bevis över avlagd examen inom området för växtskyddsmedel.

18 §

Godkännande av institutioner som testar växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner institutioner som testar den biologiska effek-

tiviteten och användbarheten av växtskyddsmedel. En institution godkänns, om den för testningen har kompetent personal, ändamålsenlig utrustning, lämpliga lokaler och testningsplatser samt anvisningar om förfaringssätt, vilka alla ska uppfylla de krav som ställs på god testningsverksamhet.

Godkännandet kan återkallas, om institutionens verksamhet inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande och institutionen inte avhjälpel missförhållandena inom en av Säkerhets- och kemikalieverket utsatt skälig tid eller om institutionen på ett väsentligt sätt bryter mot vad som i växtskyddsmedelsförordningen eller i denna lag eller med stöd av den föreskrivs om växtskyddsmedel eller testning av dem.

Närmare bestämmelser om de krav på god testningsverksamhet som avses i 1 mom. samt om godkännande och förfarandet vid godkännande av en institution utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

19 §

Försök och forskning

Säkerhets- och kemikalieverket kan bevilja tillstånd för sådana försök i forsknings- och utvecklingssyfte som förutsätter att ett växtskyddsmedel som inte är godkänt släpps ut i miljön.

Tillstånd beviljas, om försöket inte bedöms ha sannolika skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön och sökanden har tillgång till ändamålsenliga testningsplatser för att utföra försöket och om försöket utförs med begränsade mängder av preparaten under kontrollerade förhållanden på ett avgränsat område. Den som ansöker om tillstånd ska utse en ansvarsperson för försöket.

Institutioner som avses i 18 § behöver dock inte tillstånd för verksamhet enligt 1 mom. En sådan institution ska i god tid innan försöket inleds lämna Säkerhets- och kemikalieverket en anmälan med uppgifter om det ämne som används vid försöket, ämnets användningsändamål och dosering, försökets omfattning och varaktighet samt uppskattade hälso- och miljökonsekvenser.

Ett försök med ett växtskyddsmedel ska avbrytas, om det under försöket framgår att preparatet har sådana betydande skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön som inte har kunnat förutses när tillståndet beviljades eller när anmälan enligt 3 mom. gjordes. Säkerhets- och kemikalieverket ska utan dröjsmål underrättas om saken.

Säkerhets- och kemikalieverket kan återkalla tillståndet för ett försök, om tillståndshavaren bryter mot tillståndsvillkoren på ett väsentligt sätt.

En ansökan med handlingar som avses i artikel 54.2 i växtskyddsmedelsförordningen lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket. Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om tillstånd, innehållet i ansökan om tillstånd och i anmälan om försök samt om försöks- och forskningsverksamheten utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

20 §

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel från luftfartyg är förbjuden.

Oberoende av bestämmelserna i 1 mom. får 1) Livsmedelssäkerhetsverket besluta om bekämpning av skadegörare genom flygbesprutning med växtskyddsmedel när verket beslutar om åtgärder för att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids så som föreskrivs i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), om skadegöraren medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och skadegöraren inte skäligen kan bekämpas effektivt på något annat sätt eller spridningen av den förhindras,

2) jord- och skogsbruksministeriet på framskallning av en regionenhet vid Finlands skogscentral besluta om flygbesprutning med växtskyddsmedel för att bekämpa omfattande insekt- och svampskador på växande träd i skog när ministeriet beslutar om åtgärder i enlighet med lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) i syfte att förhindra att skogsskador sprids eller uppkommer, om insekt- och svampskador

inte skäligen kan förhindras effektivt på något annat sätt.

Ett beslut om flygbesprutning med växtskyddsmedel ska innehålla uppgifter om spridningsområdet, bekämpningsåtgärderna och deras tidpunkt samt om det växtskyddsmedel som används vid bekämpningen.

21 §

Förutsättningar för spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning

Utöver bestämmelserna i 20 § 2 mom. är förutsättningarna för att få sprida växtskyddsmedel genom flygbesprutning att

1) människors hälsa och miljön påverkas mindre vid flygbesprutning än vid markbase-rad spridning av växtskyddsmedel,

2) det växtskyddsmedel som används har godkänts för flygbesprutning,

3) den som utför flygbesprutningen har ett giltigt, i 10 § avsett examensbevis,

4) flygbesprutningen utförs med utrustning som är testad i enlighet med 12 § 2 mom.

22 §

Utförande av flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning ska utföras särskilt omsorgsfullt och utan att orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller oskäligen olägenhet för miljön. I god tid innan flygbesprutning utförs ska närings-, trafik- och miljöcentralen, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten och hälso- och sjukvårdsmyndigheten samt kommunalveterinären underrättas om flygbesprutningen. Flygbesprutning övervakas av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid flygbesprutning och de anmälningar som ska lämnas om spridningen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

23 §

Allmän styrning och tillsyn

Den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag ankommer på jord- och skogsbruksministeriet.

24 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag, för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs samt för organiseringen av tillsynen. Verket är den behöriga myndighet som avses i artikel 75.1 och den myndighet som avses i artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen. Verket anlitar närings-, trafik- och miljöcentralerna vid tillsynen.

Vid sidan om Säkerhets- och kemikalieverket övervakar tullverket importen och exporten av växtskyddsmedel.

25 §

Auktoriserade inspektörer

Säkerhets- och kemikalieverket kan vid tillsynen anlita inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som verket övervakar. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området för växtskyddsmedel som krävs för uppdraget eller annan yrkeskompetens som behövs för att utöva tillsyn över att denna lag följs.

På auktoriserade inspektörer tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen. En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande, om verksamhetsutövaren kräver det.

26 §

Statistikmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket ska framställa statistik, som avses i artikel 1.2 första strecksatsen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009 om statistik om bekämpningsmedel, över på marknaden utsläppta årliga mängder växtskyddsmedel i enlighet med bilaga I till förordningen.

Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral ska framställa sådan statistik som avses i artikel 1.2 andra strecksatsen i den förordning som nämns i 1 mom. över årliga förbrukade mängder växtskyddsmedel i enlighet med bilaga II till förordningen.

27 §

Sakkunnigmyndigheter och sakkunniginrättningar

I syfte att utreda förutsättningarna för godkännande av ämnen och preparat som är avsedda som växtskyddsmedel är de statliga myndigheter och inrättningar som nämns nedan skyldiga att utföra kontroller av sådana ämnen och preparat eller att ge utlåtanden till Säkerhets- och kemikalieverket om förutsättningarna för godkännande enligt följande:

1) Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, när det gäller att bedöma den biologiska effektiviteten och användbarheten, samt Skogsforskningsinstitutet, när det gäller ämnen och preparat som är avsedda att användas inom skogsbruket,

2) Livsmedelssäkerhetsverket, när det gäller att analysera och bedöma rester av växtskyddsmedel som förekommer i växtprodukter och animaliska produkter, när det gäller att utarbeta förslag för Europeiska unionen om gränsvärden för rester av växtskyddsmedel och när det gäller kemiska analyser samt fysikaliska och tekniska test av växtskyddsmedel.

7 kap.

Tillsyn

28 §

Allmänna principer för organisering av tillsynen

Växtskyddsmedel ska övervakas objektivt och regelbundet. Övervakningen ska effektiviseras, om det kan misstänkas att ett preparat eller en verksamhetsutövares verksamhet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller med stöd av dem. Kontrollåtgärderna ska vara ändamålsenliga och på ett lämpligt sätt omfatta alla stadier av tillverkningen, importen, utsläppandet på marknaden, marknadsföringen, lagringen, användningen och hanteringen av växtskyddsmedel.

Tillsynsmyndigheten ska vid behov ge verksamhetsutövaren nödvändiga råd och uppmaningar när det gäller iakttagandet av bestämmelserna om växtskyddsmedel.

Närmare bestämmelser om de allmänna principerna för organisering av tillsynen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

29 §

Tillsynsplan

Säkerhets- och kemikalieverket ska årligen utarbeta en plan för att organisera tillsynen. När tillsynen planeras ska Säkerhets- och kemikalieverket samarbeta med Livsmedelssäkerhetsverket och tullverket.

I tillsynsplanen ska det bestämmas vilka kontroller som ska utföras hos tillsynsobjekten och hur ofta kontrollerna ska utföras. I planen ska det också anges hur tillsynsobjektens risker har bedömts och hur planen bedöms bli genomförd.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

30 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheterna och auktoriserade inspektörer har för verkställigheten av växtskyddsmedelsförordningen, denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem samt för tillsynen över att de iakttas rätt att få tillträde till den plats där växtskyddsmedel testas, tillverkas, lagras, säljs och används, till den plats där utrustning för spridning av växtskyddsmedel förvaras och till transportmedel för växtskyddsmedel samt att kontrollera den dokumentation som växtskyddsmedelsförordningen förutsätter, utföra inspektioner och att vid behov avgiftsfritt ta nödvändiga prover av växtskyddsmedel och produkter som behandlats med växtskyddsmedel samt av marken och vattnet för undersökning.

I lokaler eller utrymmen som används för permanent boende får inspektion eller provtagning utföras endast av en myndighet och endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till en gärning som avses i 41 eller 43 §.

Vad som i 1 mom. bestäms om finska myndigheters rätt att utföra inspektion och i 31 § om rätt att få uppgifter gäller också Europeiska unionens inspektörer. Tillsynsmyndigheten ska samarbeta med Europeiska unionens inspektörer vid inspektioner som utförs.

31 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheterna och auktoriserade inspektörer har rätt att av verksamhetsutövare, utbildningsanordnare som avses i 9 §, examensanordnare som avses i 11 § och i 13 § avsedda testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel få de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen enligt denna lag.

32 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna ut uppgifterna till

1) åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott som avses i 5 kap. 1 § i tvångsmedelslagen (450/1987),

2) de myndigheter som avses i 23 och 24 § för utförandet av uppgifter enligt denna lag,

3) utländska organ och inspektörer som avses i Europeiska unionens lagstiftning eller i ett internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då detta förutsätts i unionens lagstiftning eller avtalet i fråga.

33 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Om tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör vet eller har skäl att misstänka att som växtskyddsmedel används ett annat ämne än ett sådant som godkänts som växtskyddsmedel, eller att användningen av ett växtskyddsmedel kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller växters sundhet eller för miljön, ska tillsynsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna beroende på farans natur omedelbart underrätta den behöriga livsmedels-, miljö-, arbetarskydds-, räddnings- eller polismyndigheten om detta.

Om tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör lägger märke till växtskyddsmedel vars godkännande har återkallats eller annars upphört, ska de underrätta den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten om detta för att preparatet ska kunna bortskaffas.

34 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheten har rätt att få handräckning av tullmyndigheterna samt polis- och räddningsmyndigheterna för att utföra

uppdrag enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

35 §

Tillsynsregister och information om växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket ska i tillsynssyfte föra register över godkända växtskyddsmedel, utbildningsanordnare och examensanordnare, testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och personer med avlagd examen inom området för växtskyddsmedel.

I registret införs följande uppgifter över produktgodkända växtskyddsmedel:

- 1) namn på innehavaren av produktgodkännandet och dennes eventuella företrädare samt kontaktuppgifter,
- 2) preparatets namn,
- 3) preparatets verksamma ämne och mängd av ämnet,
- 4) preparatets användningsändamål,
- 5) preparatets bruksanvisning, begränsningarna i användningen, varningar och andra märkningar på förpackningar,
- 6) giltighetstiden för produktgodkännandet,
- 7) uppgifter enligt 26 § 1 mom. om de årliga mängderna växtskyddsmedel som har släppts ut på marknaden.

I registret införs också identifikationsuppgifter om utbildningsanordnare som avses i 9 §, examensanordnare som avses i 11 §, testare som avses i 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt personer som avlagt sådan examen som avses i 10 §. Identifikationsuppgifterna omfattar namn, företags- och organisationsnummer eller, om sådant saknas, personbeteckning, modersmål, adress, e-postadress och telefonnummer. När det gäller personer som har avlagt examen inom området för växtskyddsmedel, registreras utöver identifikationsuppgifterna också dagen då examen upphör att gälla.

Säkerhets- och kemikalieverket ska på elektronisk väg hålla i artikel 57.1 i växtskyddsmedelsförordningen avsedd information tillgänglig för allmänheten om de växt-

skyddsmedel som har produktgodkänts eller vilkas produktgodkännande har återkallats.

Tillsynsmyndigheterna enligt denna lag har rätt att använda tillsynsregistret i tillsynssyfte. I 2 mom. 1 punkten avsedda personuppgifter som gäller en fysisk person avförs ur registret tio år efter det att giltighetstiden för godkännandet av växtskyddsmedlet har löpt ut. Identifikationsuppgifterna enligt 3 mom. för en fysisk person som avses i 9, 11 eller 13 § avförs ur registret två år efter det att godkännandet av aktören i fråga har upphört att gälla och uppgifterna om någon som avlagt examen som avses i 10 §, två år efter det att examen har upphört att gälla. Bestämmelser om insamling av personuppgifter och införande av personuppgifter i registret samt bestämmelser om användning och utlämnande av registeruppgifter finns dessutom i personuppgiftslagen (523/1999) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

36 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Säkerhets- och kemikalieverket offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

8 kap.

Administrativa tvångsmedel och påföljder

37 §

Föreläggande

Om verksamhetsutövaren inte iakttar växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, och om bristerna inte motsvarar förutsättningarna för ett förbud som avses i 38 §, kan en tillsynsmyndighet som avses i 24 § ålägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen inom en tid som med beaktande av ärendets natur är tillräckligt lång.

38 §

Förbud

Säkerhets- och kemikalieverket kan förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel tillverkas, lagras, släpps ut på marknaden, används, importeras eller exporteras, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som föreskrivs i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller med stöd av dem,

2) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön,

3) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på preparatets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel som kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller miljön,

4) att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan medföra fara för människors eller djurs hälsa; Säkerhets- och kemikalieverket kan be Livsmedelssäkerhetsverket utvärdera om användningen av skörden som livsmedel eller djurfoder medför fara för konsumenter eller djur.

Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om den brist eller det missförhållande som förbudet grundar sig på har avhjälpits eller om förbudet inte längre i övrigt behövs.

Om ärendet inte tål dröjsmål, kan närings-, trafik- och miljöcentralen och tullverket temporärt utfärda ett förbud som avses i 1 mom. Ett temporärt förbud ska utan dröjsmål underställas Säkerhets- och kemikalieverket. Det temporära förbudet förfaller om Säkerhets- och kemikalieverket inte fattar ett beslut som avses i 1 mom. inom en vecka från det att förbudet meddelades.

39 §

Föreläggande om bortskaffande eller utförsel

Om tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden, användning, import eller export

av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 1 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Om användning av obärgad skörd som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 4 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att den obärgade skörden ska bortskaffas.

Ett beslut som avses i 1 och 2 mom. kan förenas med villkor för det förfarande som ska iaktas vid verkställigheten av beslutet. En verksamhetsutövare vars felaktiga förfarande har föranlett ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel svarar för kostnaderna för verkställigheten.

40 §

Vite och tvångsutförande

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena ett föreläggande som avses i 37 §, ett förbud som avses i 38 § 1 mom. och ett förordnande om bortskaffande eller utförsel som avses i 39 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

En fysisk persons skyldighet att lämna uppgifter i enlighet med denna lag får inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna hänför sig till det ärende som är föremål för brottsmisstänke.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

41 §

Växtskyddsmedelsförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) bryter mot förbudet enligt artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen att släppa ut på marknaden eller använda ett växtskyddsmedel som inte har godkänts,

2) i strid med 12 § 2 mom. använder sådan utrustning för yrkesmässig spridning av växt-

skyddsmedel som inte har testats på ett lämpligt sätt,

3) i strid med 17 § 1 mom. använder växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet utan att ha avlagt den examen som avses i 10 §,

4) försummar att ansöka om ett sådant tillstånd för försöksändamål som avses i artikel 54 i växtskyddsmedelsförordningen eller att göra anmälan enligt 19 § 3 mom.,

5) försummar den skyldighet att avbryta ett försök eller den anmälningsskyldighet som avses i 19 § 4 mom.,

6) försummar dokumentationsskyldigheten enligt artikel 56.1 tredje stycket eller artikel 67.1 i växtskyddsmedelsförordningen,

7) försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 56.1 eller 56.4 eller skyldigheten att övervaka och lämna uppgifter enligt artikel 67.2 eller 67.3 i växtskyddsmedelsförordningen,

8) bryter mot ett föreläggande som meddelats med stöd av 37 § eller ett förbud som meddelats med stöd av 38 §, eller

9) bryter mot ett föreläggande om bortskaffande eller utförelse som meddelats med stöd av 39 §,

ska, om inte försummelsen eller den fara som gärningen medfört för människors eller djurs hälsa eller miljön ska anses som ringa eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, dömas för *växtskyddsmedelsförseelse* till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och som har förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

42 §

Polisanmälan

Säkerhets- och kemikalieverket ska för de i 24 § avsedda myndigheternas och de auktoriserade inspektörernas räkning göra polisanmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. Anmälan behöver dock inte göras, om förseelsen som helhet ska anses som uppenbart ringa.

43 §

Övriga straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för miljöförstöring som har skett i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 48 kap. 1—4 § i strafflagen (39/1889). Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen. Bestämmelser om straff för ovarsam hantering av växtskyddsmedel finns i 44 kap. 12 § i strafflagen.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

44 §

Handlingsprogram för en hållbar användning av växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket utarbetar och genomför ett handlingsprogram för en hållbar användning av växtskyddsmedel tillsammans med branschens aktörer och myndigheter. I programmet fastställs målen, åtgärderna och tidsplanerna för att minska de risker som användningen av växtskyddsmedel orsakar för människors och djurs hälsa och miljön. I programmet ingår också mål, åtgärder och tidsplaner för att främja integrerat växtskydd.

45 §

Delegation

Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter för tre år i sänder en delegation med uppgift att följa utvecklingen, ge utlåtanden, komma med förslag och ta initiativ i ärenden som gäller växtskyddsmedel.

46 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som tas ut till staten för en myndighets prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgiften för produktgodkännande av ett växtskyddsmedel nedsätts med 45 procent, om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 5 000 hektar när ansökan görs, och med 70 procent om den sammanlagda odlingsarealen för de grödor som växtskyddsmedlet är avsett för är högst 2 000 hektar när ansökan om godkännande görs.

Vid fastställandet av den sammanlagda odlingsarealen för grödor används Finlands officiella statistik över odlingsarealen för trädgårdsväxter (Trädgårdsstatistik) och för jordbruksgrödor (Utnyttjad jordbruksareal) som jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral för samt Finlands officiella statistik över skogsodlingsmaterial som Livsmedelssäkerhetsverket för. Som odlingsareal används medeltalet av uppgifterna för de fem senaste åren.

47 §

Arvoden och kostnadsersättningar

Säkerhets- och kemikalieverket betalar arvoden och kostnadsersättningar till auktoriserade inspektörer för de kontroller som avses i denna lag.

Utbildningsanordnare enligt 9 §, examensanordnare enligt 11 § och testare enligt 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel har rätt att ta ut en skälig ersättning för sina tjänster av användarna.

48 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om sökande av

ändring i en avgift som avses i 46 § finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I ett beslut om temporärt förbud enligt 38 § 3 mom. får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

En part som är missnöjd med bedömningen av en examen som avses i 10 § kan begära omprövning hos examensanordnaren. En part som är missnöjd med ett beslut om testning av spridningsutrustning som avses i 12 § 2 mom. kan begära omprövning hos testaren av utrustningen. Begäran om omprövning ska göras skriftligen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. På begäran om omprövning ska i övrigt det som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om omprövning tillämpas.

49 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) (*den upphävda lagen*). De förordningar som jord- och skogsbruksministeriet har utfärdat med stöd av den upphävda lagen förblir dock fortfarande i kraft.

50 §

Övergångsbestämmelser

Kravet i 6 § på att följa de allmänna principerna för integrerat växtskydd i yrkesmässig användning av växtskyddsmedel tillämpas från och med den 1 januari 2014.

Bestämmelserna i 12 § 2 mom. tillämpas från och med den 26 november 2016. Om spridningsutrustningen testats före nämnda dag på det sätt som krävs för att få stöd som avses i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för lantbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), behöver utrustningen inte testas förrän fem år efter det att testningen utfördes.

Kravet på avlagd examen inom området för växtskyddsmedel enligt 16 och 17 § och 21 § 3 punkten tillämpas från och med den 26 november 2015. Före nämnda dag ska den som

avses i 21 § 3 punkten ha tillräckliga kunskaper om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning och kompetens att utföra besprutningen. Den som har sådan utbildning kring aktuella växtskyddsfrågor som krävs för att få ett i 2 mom. avsett stöd behöver inte avlägga ovan avsedda examen förrän fem år efter det att utbildningen genomfördes.

Från och med den 26 november 2015 ska distributören i enlighet med 16 § 2 mom. ha anställda som avlagt examen inom området för växtskyddsmedel.

Ett godkännande som utfärdats med stöd av den upphävda lagen för en institution som testar den biologiska effektiviteten och användbarheten hos växtskyddsmedel gäller i enlighet med beslutet om godkännandet.

Ett tillstånd som utfärdats med stöd av den upphävda lagen för försök som utförs i forsknings- och utvecklingssyfte och som förrutsätter att ett växtskyddsmedel som inte är godkänt släpps ut i miljön gäller i enlighet med villkoren för tillståndet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) 7 a § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 201/2011, som följer:

7 a §

Särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften

markägare rätt att på egen bekostnad utföra sådan bekämpning genom spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften som godkänts av ministeriet.

Om jord- och skogsbruksministeriet inte med stöd av 6 § bestämmer att åtgärder ska vidtas, får ministeriet genom sitt beslut ge

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 44 kap. 1 § 1 mom. och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten, sådana de lyder, 44 kap. 1 § 1 mom. i lag 921/2011 och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i lag 650/2011, som följer:

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (/) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*,

2) konsument säkerhetslagen (920/2011),

3) kemikalielagen (744/1989), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *REACH-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om

klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*,

4) hälsoskyddslagen (763/1994) eller

5) livsmedelslagen (23/2006)

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med kemikalielagen, REACH-förordningen, CLP-förordningen, växtskyddsmedelsförordningen eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem eller med stöd av miljöskyddslagen (86/2000), i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller artikel 3 eller 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengörings-

medel eller i strid med en sådan bestämmelse som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011) eller bestämmelser som har utfärdats, beslut som i enskilda fall har meddelats eller förbud som har meddelats med stöd av avfallslagen, eller som försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering, eller

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år

Denna lags 44 kap. 1 § 1 mom. träder i kraft den 20 och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten den 1 maj 2012.

Helsingfors den 14 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

2.**Lag****om ändring av 7 a § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) 7 a § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 201/2011, som följer:

Gällande lydelse

7 a §

Särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften

Om jord- och skogsbruksministeriet inte med stöd av 6 § bestämmer att åtgärder ska vidtas, får ministeriet *trots 20 § i lagen om växtskyddsmedel (1259/2006)* genom sitt beslut ge markägare rätt att på egen bekostnad utföra sådan bekämpning genom spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften som godkänts av ministeriet.

Föreslagen lydelse

7 a §

Särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften

Om jord- och skogsbruksministeriet inte med stöd av 6 § bestämmer att åtgärder ska vidtas, får ministeriet genom sitt beslut ge markägare rätt att på egen bekostnad utföra sådan bekämpning genom spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften som godkänts av ministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 44 kap. 1 § och 48 kap. 1 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 44 kap. 1 § 1 mom. och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten, sådana de lyder, 44 kap. 1 § 1 mom. i lag 921/2011 och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i lag 650/2011, som följer:

Gällande lydelse

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (1259/2006),

2) konsumentsäkerhetslagen (920/2011),
 3) kemikalielagen (744/1989), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *REACH-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märk-

Föreslagen lydelse

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (/) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan ***växtskyddsmedelsförordningen***,

2) konsumentsäkerhetslagen (920/2011),
 3) kemikalielagen (744/1989), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *REACH-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om

ning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*,

4) hälsoskyddslagen (763/1994) eller

5) livsmedelslagen (23/2006)

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*,

4) hälsoskyddslagen (763/1994) eller

5) livsmedelslagen (23/2006)

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oakt-samhet

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med kemikalielagen, REACH-förordningen, CLP-förordningen eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem eller med stöd av miljöskyddslagen (86/2000), i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller artikel 3 eller 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengörings-

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oakt-samhet

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med kemikalielagen, REACH-förordningen, CLP-förordningen, *växtskyddsmedelsförordningen* eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem eller med stöd av miljöskyddslagen (86/2000), i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller artikel 3 eller 4 i Europaparlamentets och rådets förordning

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

medel eller i strid med en sådan bestämmelse som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011) eller bestämmelser som har utfärdats, beslut som i enskilda fall har meddelats eller förbud som har meddelats med stöd av avfallslagen, eller som försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshandtering, eller

(EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel eller i strid med en sådan bestämmelse som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011) eller bestämmelser som har utfärdats, beslut som i enskilda fall har meddelats eller förbud som har meddelats med stöd av avfallslagen, eller som försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshandtering, eller

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år

Denna lags 44 kap. 1 § 1 mom. träder i kraft den 20 och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten den 1 maj 2012.